

ek

A rendőrségnek Szokolov érkezését jelentették a rogzészen felesleges információkra nagy szigorúan kém-egtudhatta volna, Romániába, vagy szótina-alapokat ilhatjuk a szigorúan zsidóságnak egy-ehézséget a pénzek összegeket ugyanis a Nationala utján a Keren Kajemeth Palesztinába, ugy-észésére" egyálta-nincs.

sorsjáték

szepember 3. (Az átek mai húzásán ertek: 30 ezer lejt er lejt a 39.228. 20 és 44.831. 15 ezer 614. 37.040. 50.831.

ktatura

A japán mi-ági helyzetre és sekre való tekij-mány reorganiz-nyuhozás nagy gütottak, semmi zeti kormány i kormány dikta og rendelkezni. niszter és Taka-ellenzik a dik-ak maradni a hanyából.

vásárolt Cleim-Dr. Szóvértffy est teti a rend-é neví szakács-ében emondja. állított ki az ő ő árut vásárolt emegegüzetben. ta az orvost az érte, hogy fizés. Az orvos meg-édő követelését. amiffé vásárlás-ajlandó kiegyen-bont. Faggatni azonban tiltakoz-e volna az árut. fogták a szakács-é, hogy ő vásá-értékű bonnal. rolinaa téri tra-bon megírására, m tud írni. A y meg is írta a y dr. Szóvértffy A rendőrség le-akácsnót.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Lapkiadó Rt. Strada Baroz Telefon: 9-77.

Taxa postală plătite in num. No. 224.713-929. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. da Baron L. Pop (v. Brassai) Telefon: 9-77. Előfizet: Havonta 110, negyed-évre 600, egészévre földre: Hav felévre 6, eg- detések díjsz Az „UJ KELET” bányási zsidóság napilapja. Cik-keink nyomtatását csak a for-rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámhor Fekenc. Bukaresti szerkesztő: Hátsági Ernő, Str. Matei Millo 11. Szombat, 1933 szept. 9. 5693. EV. XVI. ÉVF. ELUL 18. 206 SZÁM.

Hazai éhségmars

Newyork és London már ismerik azt a jelenséget — Bukarest most készül megismerkedni vele.

A dunai kikötők: Brajla, Galac és Reni munkásai azonban lényegesen különböznek az amerikai farmerektől és az angol munkanélküliektől.

Azokat az affektív éhség hajtotta — ezeket az éhség közelgő veszedejme.

Azok egy darab kenyeret követeltek — ezek egy jobb, az egzisztenciájukat biztosító vasuti tarifát kérnek.

Azonos viszont e felvonulásokban az éhség kollektív tudata és lelkiismerete.

Munkanélküliek voltak már a nagy krízis beköszöntése előtt is.

De ezek némán, egyénleg türetek és egyéni orvoslást vártak.

Ma a tömegek tudják, hogy az állam és a társadalom is felelős az ő éhezésükért.

Es marsolnak. Más kérdés azután, hogy egy mars nem ad kenyeret.

Lefeljebb azt a sovány elégtételt az éhezőknek, hogy résztvettek egy nagyobb felvonulásban.

Munkanélküli diplomások és a numerusz klauzusz

Munkanélküli diplomások akartak kongresszust tartani Bukaresben.

A kormány betiltotta a kongresszust, mire a munkanélküliek felmentek a diákotthonba és ott s ettek leszögezni, hogy a diplomások nyomorát csak a numerusz klauzusz enyhítheti.

Csak. Két dolog van itt, ami bennünket érdekkel.

Az egyik dologból következik a másik. Az hogy miért kellett ezt a kongresszust betiltani?

Mert akár betiltja a kormány a kongresszust, akár nem, a munkanélküli nyomor megmarad.

Nem, sajnos, egy kongresszus betiltásával a nyomorgóknak enni adni nem lehet.

Előre gondolni, hogy nyomor lesz, egészséges gazdasági politikát csinálni, egészségesen elhelyezni az egyetemekről a szabad pályák felé önzőnlő diplomás ifjúságot.

Akkor nem kellett volna betiltani ezt a kongresszust.

Es akkor... nem jutottunk volna el a numerusz klauzusz követeléséig.

Mert a numerusz klauzusz mindig akkor követelik a legjobban, amikor a nyomor, az intellektuális és munkásnyomor már a kétségbeesésbe kergette a lakosságot.

Vallás és politika

A magyar kormánypárt elnöke Sztranyovszky Sándor. Nemcsak pártelnök ő, hanem evangélikus méltóság is, persze csak laikus, de azért van szava az egyházi adminisztráció területén.

Legutóbb a dunántúli evangélikus egyház magyaróvári közgyűlésén volt neki szava. Sok Nagy beszédet tartott ugyanis a hitleri protestantizmusról és kifejtette, hogy: „Nem szerencsés az az eljárás, amely idegen állam belső ügyeinek intézésébe bele akar avatkozni és az ügyvezetés felett birálatot kíván mondani”.

Tény és valóság. Mi is azt mondjuk: nem szerencsés eljárás beleavatkozni a hitleri vallásba.

Egy vallásba, amely nemcsak formában hanem lényegében is eltér mindattól, amit a vallásban tisztelni és becsülni kell. Hitler ur kormányzatának eddigi tapasztalataiból mindenki tudja, hogy a hitleri vallás megcsufolása a testvérjességek, a jóságok és a szeretetnek.

Beleavatkozni ebbe a vallásba bizony nem szerencsés eljárás. A hitleri vallás hitleri államügy, ezt pedig tanácsos békén hagyni.

Jól tudjuk, hogy aki kritikát mert felejtte gyakorolni, nagyon megjárta. Püspökök és laikusok egyaránt.

Csak úgy szabad beleavatkozni, ahogy Sztranyovszky Sándor ur tette. Szépeket mondani ugyanis szabad a

Genfben ismét le-ültetik a zöldasztalhoz a dunai államok képviselőit

Kár területi differenciákért fel-áldozni a gazdasági érdekeket

Párizs, szeptember 8. A Paris Midi közlése szerint Genfben a népszövetségi ülészak alatt olasz-francia közvetítéssel tárgyalások indulnak meg a dunai államok között kötéendő preferenciális egyezmények ügyében. A francia kormány álláspontja szerint a Duna-medence államainak, hogy a gazdasági krízis enyhüljön, gazdasági szövetségekre van szükségük, amelyeket bün volna politikai vetélkedéseknek és területi kérdéseknek odatvetni. Ha létrejönnek a gazdasági szövetségek, előáll az egyensúlyi állapot Közép-Európában s piacok fognak rendelkezésre állni, amelyeket a szomszédság ir elő. El kell tehát hártani az akadályokat a dunai konföderáció útjából. A ha-

talmaknak tervszerű politikát kell folytatniok e téren, hogy eredményt érhesse-nek el. A lap cikkírója azt az információt kapta, hogy olasz részről azt az álláspontot képviselik, hogy a kölcsönös kedvezményeket nem az egész exportöbbletre, hanem csak arra a mennyiségre terjesz-szék ki, amelyet az importállam felvenni képes. Olasz követelése az is, hogy a hatalmak legyenek segítségére a középeurópai országoknak mezőgazdasági termékeik felhasználásában. Ha e feltételek teljesül-nek, nem lesz politikai és gazdasági téren életképtelen állam a Duna-medencé-ben.

„Ausztria veszélyben van”

Népszövetségi körökben komoly aggodalommal nézik az osztrák krízist. Ostromállapot lesz Tirolban

Genf, szeptember 8. A Journal de Geneve cikkében foglalkozik a német-osztrák helyzettel s többek között a következőket írja:

Nem vitás, hogy a németországi nemzet szocializmus el akar fordulni a Nyugat felé.

s gazdasági és kulturális terjeszke-dése kizárólagos területül a Duna-medencét felélelő Ostromot választja, amelyen át a Kejettel keres érint-kezést.

Beavatottak a tervekben a régi berlin—bagdadi vasut tervének újjáéledését lát-ják. A terv azonban Francia- és Olasz-ország politikai létérdekeit támogatja meg s gazdasági téren elviselhetetlen versenyt jelenthet Anglia számára is. A hatalmak bizonyára résen lesznek, hogy az újjá-éledő német imperializmust szándékainak végrehajtásában megakadályozzák.

Ausztria a Népszövetség előtt

Genf, szeptember 8. Népszövetségi köröket nyugtalanítja az ausztriai helyzet. Megállapítják, hogy a lappangó állam-váltság sulyos szituáció elé állítja azokat, akik Közép-Európa sorsával törődnek.

Ma Ausztriában csak a szövetségi kormány jelenti az államiaságot.

Problematisus az is, vajjon Dollfuss megbízhatik-e még mindenik miniszteré-ben, katonájban, rendőreiben? A jövő utja egészen bizonytalan.

Valószínűnek tartják, hogy a népszövet-ségi ülészakon foglalkozni fognak Ausztria ügyével, de azt, hogy kielégítő meg-oldást lehet-e találni, senki sem jósol-hatja meg.

Ostromállapot Tirolban?

Genf, szeptember 8. Lehetségesnek tart-ják, hogy az osztrák szövetségi kormány a közel napokban

kénytelen lesz Tirolban, Vorarlberg-és Felső-Ausztria egyes kerü-leteiben elrendelni az ostromállapotot.

A tirol és a vorarlbergi határvidék rő-videsen új kormánybiztosokat kap a tar-toani karhatalom feletti rendelkező ha-talommal.

Von Papen Bécsben

Bécs, szeptember 8. Izzalmat keltett az a hír, hogy

von Papen német birodalmi helyet-tes kancellár a katolikus ünnepek-ke Bécsbe érkezik.

A szövetségi kormány kommunikékét ada-tott ki a hírrel kapcsolatban, am lyben kisse bizonytalanul helyezi kijátásba von Papen látogatásának elmaradását, aki egyébként magánemberként jött volna az osztrák fővárosba.

Folyik a hadgyakorlat a ba-jor határon

Bécs, szeptember 8. Az innsbrucki gar-nizon ezredeinek scharniti határvidéki gyakorlatozása tovább folyik.

VILÁG TÜKRE

Az orosz-francia kereskedelmi szerződés

Néhány nappal ezelőtt Párizsban a gazdaságügyi államtitkár, Petenotre és a párizsi orosz kereskedelmi képviselőlet vezetője, Grevis között megállapodás jött létre szerződés formájában. A szerződést aláírták és külön záradékokban és ki-egészítő pontozatokban állapították meg azokat a kereteket, amelyek között a két ország külkereskedelme a következő tizen-két hónap alatt le fog bonyolódni. Nem véletlen, hogy a gazdasági szerződés köz-vetlenül azután jött létre, hogy a két ál-lam politikailag is megállapodott egy-mással egy megnevezési paktum for-májában. A politikai megállapodásokat hosszú tárgyalások előzték meg már ré-gebben, amikor Herriot hatalmon volt és amikor a szovjet párizsi követe: Dowga-lewskij majdnem naponta kerestett érint-kezést a francia külügyi hivattaljal.

Azóta a német események sok tekintet-ben kedvezően befolyásolták a két állam egymásközötti viszonyát. Oroszország és Franciaország között olyan közeledés mu-tatkozik, mint a háboru előtt a cári Oroszország és a francia köztársaság között. Es nem kell csodálkozni azon, ha Párizsban ünnepekben az orosz katonai missziót és Moszkvában Herriotnak olyan paradékat csináltak, mint egy állam- főnök. A két ország politikai egymásra-utaltságának rendes útme ez. Am ezen-felül gazdasági okai is vannak a barát-kozásnak, főleg az, hogy a francia tőké-nek az utóbbi hónapokban új orientációt kellett keresnie, hiszen az Egyesült Ál-lamok piacának felvevőképesége a francia áruk irányában egyre kisebbedik. Ha-sználó a helyzet a francia árucikkek el-helyezése tekintetében az angol piacon is, amely egyre kevesebb idegen árut haj-landó felvenni.

Ezt nem autarkias törekvések idézik elő, hanem az a körülmény, hogy Angliá-ban és a gyarmatokon erősen érezhető a gazdasági válság. Arban és minőségben egyáltalában nem lehet konkurrálni az angol-szász országokkal. A francia ipar számára tehát nem marad más hátra, minthogy az orosz piac felé orientálód-jék. Oroszországnak azért van elsősorban szüksége Franciaországra, mert nyers-anyagát jól el tudja helyezni és néhány hónapos erősebb gazdasági kapcsolat után jelentékeny kölcsönöket is kaphat.

A tárgyalások a lehető legdiszkréteb-ben folytak, ami érthető nemcsak azért, mert maga a tárgyalás anyaga rendki-vül komplikált, hanem főleg azért, mert a francia kormány nem akart tápot adni annak, hogy bizonyos érdekesoportok meg-zavarják a várható megállapodásokat. A konzervatív ipari körök, akik erősen ra-gaszkodnak a háboru előtti orosz adós-ságok és azok kamatainak megfizetésé-hez, bizonyára befolyásos lapjaik révén és a törvényhozásban is, erős vétót emel-tek volna a francia-orosz szerződésekkel szemben.

A szerződést mindenekelőtt revizió alá veszi az eddigi vámhatarozatokat, meg-változtatja a kontingentálási rendszert, törli a 25 százalékos valutatöbbletet és pontosan körülírja az orosz kereskedelmi képviselőletnek a működését, jogait és kö-telességeit a francia állammal szemben. Eddig még nem tehetők közzé a két ál-lam közötti szerződést és nem lehet tud-ni, vajjon ebbe az okiratra belevették-e a szállítások finanszírozására vonatkozó megállapodásokat. A finanszírozást, va-gyis a szovjet külkereskedelmi népbiztos ságának váltói leszámítolását, csak abban az esetben ejtik meg, ha a francia kor-mány is garanciát vállal ezekért a szer-ződésekért. Amennyiben ez a lényeges feltétel helyet foglal a szerződésben, két-ségtelen, hogy a francia konzervatív ipa-ri körök is oda lesznek hangolva a fra-ncia-orosz szerződés mellé és nem fogják ezidőszentit forszírozni a régi adósságok kérdését, hanem örülni fognak, ha nagy megrendeléseket bonyolíthatnak le a szov-jettel, ezáltal már teljes garancia mellett.

A szovjett eddig is igyekezett a francia gyárosoknak pontosan fizetni, ugyannyira, hogy a szovjet-váltókat, különösen két francia cég: Kuhlmann és Pechiney úgy számítottatták le bankjaiknál, ugyanolyan kamat mellett, mint bármelyik más jó európai cégnek. Eddig ez a diskont 16 százalékot tett ki, azonban remélik, hogy egy erősebb gazdasági kapcsolat mellett le fogják szállítani legalább a felére.

Oroszországnak a francia be- és kivitel tekintetében való részeseése az új szerződés után szinte gigantikus méretekben fog emelkedni, 1932-ben nem jelentett sokat sem a francia, sem az orosz államháztartásban a két ország közötti kereskedelmi kapcsolat, 1,7 százalék volt az arány, amely a francia kereskedelmi mérlegben szerepelt. A jövőben azt remélik, hogy ez a szám megfog tiszszereződni, meg fog huszszorozódni. A francia export Oroszország felé az utóbbi két évben gépekből, géprészektől, repülőgépekből és azok alkotrészeiből állott. Az újabb kereskedelmi kapcsolatok azonban nemcsak ilyen cikkek behozatalának fokozására terjednek ki, hanem leginkább szerszámokra, textilre és autókra. Természetesen a behozatalnak főbb cikkei mégis csak a repülőgépek és gépalkatrészek ma radnak, minthogy Oroszország nemcsak háborús okokból, hanem közlekedési szempontokból is nagy súlyt fektet a repülőtechnikára. A francia hajógyárak számára is nagy nyereséget jelent az új szerződés, minthogy Oroszország hadi és kereskedelmi hajózási kibővítését is tervezték. A háború előtt Oroszország főleg luxuscikkeket importált Franciaországból. Az új orosz állam politikai és gazdasági konstrukciója azonban ezt nem engedi meg. Az utóbbi fél év kereskedelmi mérlege 260 millió frank fölösleget mutat Oroszország javára. Ebben az időben Franciaország Oroszországtól 65 ezer tonna fát kapott, 375 ezer tonna kőolaj termékeket, 116 ezer tonna mangánércet és 15 ezer tonna kenderet. Az orosz kőolajtermékek második legnagyobb vevője ma Franciaország.

Eddig nagy találgatások voltak arról, hogy Herriot miért utazott éppen most Franciaországba? A kereskedelmi szerződés megkötése világosságot derít erre a kérdésre is. Herriot voltaképpen a kormány megbízottja, annak ellenére, hogy mint magánember jelent meg Moszkvában. Az a sok hivatalos parádé, az orosz hivatalos körök különös előzetesítése Herriot-val szemben, az a tény, hogy megmutatták neki az új Oroszország minden jelentősebb nagyüzemét és gyárát, hogy katonai tisztelgéseket és iskolásgyermek felvonulását rendeztek a tiszletére, arra vall, hogy Herriot vállalta a megbízást — a francia ipar és kereskedelem informálását. Benne megbízik a francia nagyipar és a polgári radikális politikuskok között az, aki a kommunizisták előtt is szimpatikus. Eddigi nyilatkozataiból pedig meg lehet állapítani, hogy jó információkat fog adni Oroszországról és ez a látogatás kimélyíti a viszonyt a két ország között.

ROS HASANA

közeledik
Váltsa meg
ujévi üdvözlését a Keren
Kajemet
utján,

mert így üdvözlés az Uj Kelet ros hasanai számában megjelenik s ott minden rokona, ismerőse, üzletfele elolvassa. Nincsgondja arra, hogy nem felejtette ki valakit, nem kell az üdvözlések megírásával és horitások címzésével bajlódni, megakarint postá- és névjegyköltséget és mindezeket felül még Palesztina földjének megváltásához is hozzájárul.

SELECT-MOZGÓ:

MAX GLASS „Die Heilige Dirne“ világhírű regénye nyomán készült megrendítő film, a főszerepekben: Grete Mosheim, Homolka Oszkár, Camilla Horn, Johannes Rejmann. Monopol Vesca-Film.

Bűn és szerelem

Nem lehet megakadályozni a franciaországi szocialista-párt kettészakadását

Párizs, szeptember 8. Bizonyosra veszik, hogy a francia szocialistapárt kettészakadását immár nem lehet megakadályozni.

A jobboldal vezetőinek Angoulemeben elhangzott beszédei miatt őket a párt november 4-ére összehívott országos nagytanácsai ülése elé állítják. Az országos tanács ki fogja mondani rosszallását a pártfegyelmegszegéssel szemben, ami együtt jár azzal, hogy a mandátumokról is le kell mondanok.

A Matin úgy véli, hogy a párt ketté-

szakadásában ez a határozat döntő fejszesapást jelent.

A francia szocialista párt bomlása most már csak hetek kérdése.

A november 4-ére összehívott szocialista nemzeti tanács előreláthatólag ki fogja mondani a pártfegyelmegszegésre a rosszallást, ami azzal jár, hogy a megválasztott képviselők nem tölthetnek be hivatalos tiszteket a pártban, sőt mandátumokról is tartoznak lemondani.

Letartóztatás a mikrofon előtt

Drámai jelenet az egyik orosz rádióállomáson

Hamburg, szeptember 8. A Hamburger Fremdenblatt jelenti: A moszkvai szovjetrádióban tegnap este drámai jelenet játszódott le, amely élénk fényt vet a szovjetországi állapotokra. A moszkvai adó Rostov városából Perkin gabona biztos beszédét közvetítette. Perkin vezetője a rostovi terület állami gabonaföldjeinek.

Beszédét a Kolchoz-parasztok kiküldött teinek gyűlésén mondta. Beszéde közben egyszerre nagy nyugtalanság támadt a teremben, majd egy sztenori hang halatszott a mikrofonban. „A GPU nevében Perkin polgártárs le van tartóztatva“

Perkin azonnal félbeszakította beszédét. A rádióban jól lehetett hallani, milyen nagy nyugtalanság támadt a gyűlekezethen, majd a GPU egyik hivatalnok lépett a mikrofonhoz és bejelentette: „Perkin, a gabonahivatal főnöke, nem szolgáltatja be száz százalékos gabonát a kormánynak. Ezért megbízta minket, hogy Perkin itt a teremben tartóztassuk le, Perkin felfüggesztették hivatalától. További sorsáról a törvényszék fog dönteni.“

Perkin elvezették. A rádióközvetítést folytatták és a Kolchoz-parasztok letar-

tóztatott elnökük helyébe azonnal új elnököt választottak, aki azonban a GPU íménti beavatkozásáról bőlesen hallgatott.

Az eset lefolyását nagyszerűen lehetett hallani a rádióban, mert a mikrofont a letartóztatás alatt sem kaptak ki.

Jobb emésztés!

A rossz emésztés gyakran a gyomor-sav túltengésére vezethető vissza. Szüntessük meg ezt a túltengést és akkor kiküszöbölte a gyomor rossz működését. Ha tehát fáj a gyomra, vegyen be próbaképpen egy fél kávéskanálny Magnesia Bisurata azonnal a legközelebbi étkezés után. Ez semlegesíti a túlsavós elsavodást és egy néhány perc alatt megszünteti az égést, felbőfögést, felfuffadást és minden egyéb emésztési zavart. A Magnesia Bisurata ártalmatlan és szédes kényű. Kapható minden gyógyszerárban és droguerijában. Ara 75.— lej, nagyobb, takarékos formában 110.— lej.

Norman Davis folytatja „békeakvirálási“ propagandautját Európában

Párizs és Berlin után Genbe megy a jenki békeangyal

Genf, szeptember 8. Norman Davis amerikai leszerelési főmegbízott a hatalmak fővárosában folytatott eszmecseréi után Genbe fog érkezni, ahol tárgyal Benessel és Politissal, Görögország népszövetségi fődelegátusával is a leszerelés aktuális kérdéseiről.

A lapok információi szerint az amerikai fődelegátus megkérdezette Hitler kancellárt.

Hajlandó a leszerelés problémájáról vele eszmecserét folytatni.

Mivel német részről kifejezésre juttatták a hajlandóságot a tanácskozások folytatására, Norman Davis Párizsból Berlinbe fog utazni a Neurath jelenlétében Hitlerrel fog tárgyalni a leszerelésről.

Német kommentár a francia haderőhöz

Berlin, szeptember 8. A lapok gúnyosan kommentálják a francia Tardieu-fegyverkezési ellenőrzési terv újajlédeséről szóló híreket. Azt állítják, hogy a nemzetközi ellenőrzést a franciák taktikából ráncgálták elő, hogy a világ figyelmét most újlag eltereljék a lenyegről: hogy t. i.

nem akarnak elcsat tenni a békeszerződésben vállalt ígéretnek s

nem szeretnek le.

A lapok szerint Németország a nemzetközi fegyverkezési ellenőrzést sem veti el, ha egyenjogúság alapján vezeték be az ellenőrzést, de abszurdumnak tartja megrogzítást a mai állapotnak, amelyben állig felfegyverezettek állanak szemben teljesen lefegyverezett országokkal.

5—10 éves próbaidőt kér Franciaország

Párizs, szeptember 8. A lapok hangoztatják annak szükségességét, hogy a francia kormány kitartszon azon követelése mellett, hogy a fegyverkezések nemzetközi ellenőrzése esetén is 5—10 éves próbaidőt kössön ki s csak ezidő múltán legyen köteleles leszerelésbe fogni, ha már meggyőződött afelől, hogy a nemzetközi ellenőrzés elégséges biztonsága biztosításához.

Roosevelt levele

Párizs, szeptember 8. Diplomáciai körökből megerősítik azt a hírt, hogy Norman Davis levelet hozott Rooseveltől Lebrun elnök számára a leszerelés problémájának megoldásához juttatása ügyében. Norman Davis a levelet a francia fővárosba érkezése után nyomban át fogja adni a francia köztársasági elnöknek.

SPORT

A torinoi főiskolai bajnokságok eredményei

Róma, szeptember 8. Torinóban a főiskolai világbajnoki versenyek labdarúgó tornáján Magyarország főiskolai válogatottja meglepetésszerűen 1:0 (1:0) arányban legyőzte a világbajnokság favoritját, Olaszország főiskolai válogatottját. Olaszország és Magyarország 4—4 ponttal az élen állnak, de az olaszok gólaránya 11:4 jobb, mint a magyaroké, akiknek 10:4 a gólarányuk. Ha pénteken Németország csapata nagy gólaránnyal győz Lettország főiskolai válogatottja ellen, megszerezheti a világbajnokságot. Ha ez nem következik be, az olaszok a világbajnokság. — A kárdesapat világbajnoki döntő körmérkőzésén ma Magyarország csapata 15:1 arányban győzött Anglia ellen. — Mussolini-stádionban nyolcezer néző előtt megkezdődtek az atlétikai világbajnoki küzdelmek is. A megnyitón megjelent Umberto olasz trónörökös is. Döntés történt a diszkoszvetésben, amelyet az amerikai Laborde nyert meg 49 m. 80 cm. dobással, továbbá 1000 méteren amelyben az olasz Ciratti győzött 8 p. 43 mp-cel az amerikai favorit, McCluskyval szemben és az olimpiai stafétában, amelyet Olaszország futói nyertek meg 3 p. 28.2 mp. idővel. Második lett Németország, harmadik Magyarország stafétája.

Magyarország főiskolai vízipóló válogatottja 13:0 (6:0) arányban győzött Olaszország főiskolai válogatottja ellen. A vízipóló világbajnokság végső helyezései sorrendje: 1. Magyarország, 2. Németország, 3. Olaszország, 4. Belgium, 5. Anglia.

Még nem állapították meg a román-sváci világbajnoki mérkőzés dátumát

Róma, szeptember 8. Milanóban a nemzetközi labdarúgószövetség végrehajtó bizottsága a svájci, jugoszláv-román világbajnoki selejtező mérkőzések tekintetében határozatot hozott. Eszerint Belgrádban szeptember 24-én lesz a svájci—jugoszláv meccs.

Nem döntöttek ezuttal még a román—svájci és a román—jugoszláv mérkőzések időpontjáról és helyéről, mert módot akarnak nyújtani az érdekelt futballszövetségeknek, hogy közvetlen tárgyalások után maguk döntsék el a kérdést. Ha ez nem sikerülne, a két utóbbi mérkőzést is a nemzetközi szövetség szerve fogja kijelölni.

Az országos uszóbajnokságok eredményei

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. 200 m-es ifjúsági mellúszás. 1. Gherman TCR 3 p 14.3 mp. 2. Pimper LNR 3 p 25 mp. 3. Simon MSE 3 p 37 mp. 100 m-es női hátúszás. 1. Radó Klára MSE 1 p 47.1 mp. 2. Pimper LNR 1 p 54 mp. 3. Szalay Zsuzsi Ilsa. 100 m-es gyorsúszás. 1. Berta Titus MSE 1 p 08.9 mp. Országos rekord. 2. Pasca Russu U és Gedece TCR 1 p 10.5 mp. 4. Püllök Ilsa. 100 m-es női ifjúsági gyorsúszás. 1. Szalay Zsuzsi Ilsa 1 p 32.4 mp. Országos rekord. 2. Nagy Lili MSE 1 p. 33 mp. 3. Nemes Eva MSE. 200 m-es ifjúsági gyorsúszás. 1. Bohumitzky CFR Temesvár 2 p 47.6 mp. Országos rekord. 2. Pasca Russu U 2. p 48.3 mp. 100 m-es női ifjúsági mellúszás. 1. Szatmári Eva MSE 1 p 43.6 mp. Országos rekord. 2. J. Lempart LNR 1 p 47 mp. 3. Radó Mária MSE 1 p 50 mp. 400 m-es gyorsúszás. 1. Ziegler U 12 p 55.3 mp. 2. Visan SS 13 p. 10 mp. 400 m-es női gyorsúszás. 1. Nagy Lili MSE 7 p 59.6 mp. 2. Nemes Eva MSE 8 p 50 mp.

3x100 m-es ifjúsági vegyesstaféta. 1. TCR 4 perc 12.4 mp. Országos rekord. 2. MSE 4 p 17.3 mp. 3x100 m-es női vegyesstaféta. 1. MSE 5 p 01.2 mp. 2. LNR 5 p 39.3 mp. 4x200 m-es gyorsstaféta. 1. TCR 11 p 54 mp. 2. MSE 11 p 58.7mp. Müng-rás. 1. Lascu SS Bukarest 129.26 p. 2. Török U 118.09 p. 3. Hanko U 115.47 p. 4. Reszterczay MSE 107.52 p. 100 m-es gyorsúszás a TCR kupájáért. 1. Hazai—Henzel mann MSE 1 p 03.5 mp. 2. Gaston Gresz TCR Bukarest 1 p 08.7 mp. Országos rekord. 3. Berta Titus MSE 1 p 09.8 mp. Vízipóló. MSE—ILSA 4:0 (2:0). A bajnokságot és a román-kupát az MSE nyerte.

Ahol nem kulturális

A minic csak m válság

Dr. N kori balti

Prága, szeptember 8. Lettország sulyoknak látszó politikai helyzetében a közjában heteken át tartó pártvezérek nemzore hozni az e közél egy hónap nélkül állott. E román politika tő álló fordulat köv sasági elnök dr. rabbitt, lettorsz egyik parlament magához és biztási tárgyalások sebségi, még h főbb-képviselő kenek legnagyobb aktus.

Nurok dr. elej meg pedig teljes licőt állított oss

— Lettország, car birodalmába boru után, Kis kot ez a négy a való jogukat be esztendő alatt. politikai fejlőd azért is, mert a sorban igyekez uton megoldani.

— Kezdjük lakója van, ebb zsidó kisebbség gilag, de a való és politikai egy ebben a boldog földisnyelvű isk az új zsidó gen lakat részint az gek tartják el. A zsidóság telj vez és maga irá mi vezetését. A zsidó kisebbség nek hivatalfőnö parlamenterek zik ki.

— Nem éppen országai zsidóság válság eredmén ráfekszik a zsid ra. Ennek kiegtak az antiszemi ket erőteljesen dos Németorszá nek erőteljes p ményeképpen a

Az isk

tank LEP

Minden vevő vábbi ajándék

Ahol nem irott malaszt a zsidóság politikai és kulturális egyenjogúsága

A miniatűr Balti-államok zsidósága csak most kezd érezni a gazdasági válságot

Dr. Mordechaj Nurok, Lettország főrabbija és egykori designált minisztereinek nyilatkozik a négy balti állam zsidóságának helyzetéről

Prága, szeptember elején. 1926-ban Lettország súlyos és megoldhatatlan látványos politikai krízis középpontjába került. A köztársasági elnök szobájában heteken át hiába kilincseltek a pártvezérek, nem sikerült közös nevezőre hozni az ellentéteket. Lettország közel egy hónapon keresztül kormány nélkül állott. Ekkor különös, és az európai politika történetében páratlanul álló fordulat következett be. A köztársasági elnök dr. Mordechaj Nurok főrabbit, lettországi zsidó kisebbség egyik parlamenti képviselőjét hívatta magához és bizta meg a kormányalakítási tárgyalások folytatásával. Egy kisebbségi, még hozzá zsidó, és tetejében főrabbi-képviselő számára egyéni értékének legnagyobb elismerése volt ez az aktus.

Nurok dr. eleget is tett missziójának, még pedig teljes sikerrel. Baloldali koalíciót állított össze, a kisebbségi pártok

támogatásával. Kormányra 14 hónapig maradt uralkodni, és működéséhez a komoly állampolitikai aktusok egész sora fűződött.

Nurok dr. most itt ül a kongresszusi delegátusok között. Papos szürke zakkóban rajta, Szürkülő, rövidre nyírt szakállal, ezüstösen csillogó ősz haja és meleg-kék szeme egészben véve egy véletlenül szelíd és jósgős ember benyomását keltik. Nurok dr. nemcsak designált minisztereinek, de egyike a legrégebbi cionistáknak is. Itt, a kongresszuson viszont valóságos elnöknek a tullező politikuskor sorában. A plénum előtt fel sem szólalt, csak a politikai bizottságban, adta meg értékes közreműködését a kongresszus sikeréhez. A politikai bizottság egyik ülése alkalmával kerültünk össze vele és beszélgettünk el a balti államok zsidóságának helyzetéről.

Négy új állam és zsidói

— Lettország, Litvánia, Észtország a cár birodalmából szakadtak ki a háború után. Kis területi egységeket alkot ez a négy állam — de az élethez való jogukat beigazolták az elmúlt 15 évtized alatt. Nemesak gazdasági és politikai fejlődésük folytán, hanem azért is, mert a kisebbségi kérdést első sorban igyekeztek bekés és harmónikus uton megoldani.

Teljes kulturális autonómia

— Kezdjük Lettországon. Kétfélmillió lakója van, ebből 100.000 zsidó lélek. A zsidó kisebbség nemesak alkotmányjogi, de a valóságban is teljes polgári és politikai egyenjogúságban élt eddig ebben a boldog országban. Héber és jiddisnyelvű iskola-hálózat fogja egybe az új zsidó generációt. Ezeket az iskolákat részint az állam, részint a községek tartják el. De ez még nem minden. A zsidóság teljes kulturális autonómiát élvez és maga irányítja iskoláinak szellemi vezetését. A kultuszminisztériumban zsidó kisebbségi szekció működik, ennek hivatalfőnökét a lettországi zsidó parlamenterek választják, vagy nevezik ki.

— Nem éppen ilyen idillikus a lettországi zsidóság gazdasági helyzete. A válság eredményeképpen a többségi nép rálekész a zsidóság gazdasági pozícióira. Ennek kiegészítéseképpen felmerültek az antiszemita jelszavak is, amelyeket erőteljesen támaszt alá a szomszédos Németország hitlerista ügynökeinek erőteljes propagandája. Ennek eredményeképpen a kulturális autonómiát

is igyekeztek megtépázni, de ezt az orosz, lengyel, német és zsidó kisebbségi képviselők együttesen akadályozták meg.

— Egyelőre lüktet még a zsidó élet Lettországon. *Három jiddisnyelvű napilap jelenik meg 100.000 zsidó lélek számára, kulturális intézmények egész sora működik, közöttük egy nepegyetem, amelynek több, mint 500 hallgatója van. A cionista élet fejlődését erős chalucit huzza alá. Huszonkétezer jelent meg a kongresszusi választások alkalmával az urnák előtt. (Erdély 300.000 zsidója csak négyezer választót produkált...)*

— annak igazolásul, hogy a lettországi zsidóság csakugyan kivételes politikai és kulturális áll.

Esztországi idill

— Észtország egy millió lakósa mindössze ötezer zsidót lát vendégül. Ez a maroknyi zsidóság egész az utóbbi évekig valóban idillikus életet élt. Állami közreműködéssel választ magának a zsidóság időről-időre ugynevezett „kulturális tanácsot”, amely teljes hatalommal intézi a zsidó iskolák ügyeit és képviseli a zsidóságot a felsőbb fórumokkal szemben. Gazdaságilag is páratlanul jó helyzetben éltek, amelyet csak most tudott kikezdeni a négyéves krízis.

A Litvániai bojkott

— Litvánia két és félmillió lakójának sorsát 1926 óta parlament nélkül diktatorikusan intézik. Ez a diktatura elsodor-ta a kétszázézer főnyi zsidóság széleskörű autonómiáját is. Ezenfelül azonban jogfosztás nem érte a litvániai zsidóságot amely ugyancsak héber és jiddis nyelvű iskolákban nevelj fel az új generációt. A litvániai zsidóság gazdasági helyzete már nem mondható jónak. A többségi nép részéről jövő ferdregungsprozess egyre erőteljesebben érezteti hatását. A németországi események reakciójaképpen a litvániai zsidóság maradék nélkül megvalósította a német áru bojkottot, bár ezt első sorban a zsidó kereskedő szenvedte meg. Mert a német termékeknek más országok gyártmányaival való helyettesítése meglehetősen nehéz és körülményes processzus. De Litvániában éppúgy tudják a zsidók, mint a többi ország balti államokban, hogy ez az egyetlen fegyver, amellyel a zsidóság eredményesen védekezhetik Hitler terrorjával szemben.

— A legkisebb zsidó egység Finnországban él. A négymillió finn államban alig több, mint kétezer zsidó lélek van. Az Actions Comitée különleges döntése kellett ahhoz, hogy a finnországi klacionisták képviselője teljes jogú delegátusként vegyen részt a kongresszuson, miután ebben az országban nem lehet eladni annyi sékelt, amennyi normális körülmények között egy delegátus megválasztásához elegendő volna. A finnországi zsidóság ugyancsak jó anyagi körülmé-

Az összes iskolák tankönyvei LEPAGE-nál

Minden vevő ingyen sorsjegyet és további ajándékra jogosító betétkönyvet. Menjen és kérjen!

A KÖZELEDŐ ÜNNEPEKRE: MINDEN KÓSER KONYHÁBAN SÜTÉSHEZ és FÖZÉSHEZ

100%-os tiszta KOKUSZ ZSIR

Ceres

A FŐRABBINÁTUS HECHSERE

nyek között élt az utóbbi időben és számarányát sokszorososan meghaladó mértékben vette ki részét az Alapok munkájából. Most már ez a kétezer lélek sem néz gondtalanul a holnap elébe, bár politikai lag és kulturális szempontból teljes szabadságnak és egyenjogúságnak örvendenek ma is.

Nem fenyeget Hitler

— Ez volna nagy vonalokban a balti államok zsidóságának helyzete. Bár Hitler Németországával szomszédos valamennyi és bár a nemzeti szocialista márkák gurulnak szerteszét, nem hiszem, hogy ezt a négy kis államot valamely politikai változás fenyegetné ebből a szempontból. A balti országok léte a demokráciára van felépítve és ezt a tömegek tudják. A parasztság tudja például, hogy az egykori német nagybirtokok felosztása révén jutott földhöz és tudja, hogy nemesak gazdasági egzisztenciáját, de politikai szabadságát is elveszítené, ha segédkezett nyujtana Hitler imperialista törekvéseinek.

Nurok dr. elmondja ezután, hogy 1915-ig a mai Lettország helyén álló orosz uralom alatt levő Kurlandban élt. 1915-ig Kurland 30 ezer zsidóját legfelsőbb cári parancsal kényszerítették, hogy 24 óra alatt hagyja el az ország területét. Németország javára való kém-

kedéssel vádolták a zsidóságot és a parancsot kegyetlenül végrehajtották. Nurok kivételesen megengedték az ottmaradást, a főrabbi azonban nem kért ebből a kegyből és Moszkvába költözött. Itt a hitközség alelnöke, majd az oroszországi zsidó hitközségek szövetségének vezetője volt és a forradalom után a pogromáldozatok nagy segélyakcióját szervezte meg. Oroszország hatmillió zsidóját birodalmi kongresszusra hívták egybe Moszkvába, midőn ezt a grandiózus tervet keresztül húzta a proletárdiktatúra kikijáratása. Nurok 1921-ben hagyta el Szovjet-Oroszországot és tért vissza Lettorszába, Oroszországi menekültek mesélik, hogy a vallási vagy nemzeti alapon álló zsidóságnak ma is sokat kell szenvednie az üldözöttség és elnyomás miatt. Gazdasági téren azonban hihetetlen erőfeszítések történtek, amelyek évekre, ha nem évtizedekre kompenzálhatták a szovjet pozícióját.

Végül szóba került természetesen a kongresszus is, mellyel Nurok dr. nagyon kevésbé van melegegdedve.

— Aggaszt ez a testvérháború — mondja. — Az Arlosoroff ügyet az Actions Comitében kellett volna elintézni és nem hagyni, hogy az ellentétek kijélesedjenek a plénum előtt. Egyetlen vigaszom a zsidó mondas: rosszabbul is lehetett volna. (k. r.)

Franciaországban fogja hadianyagát beszerezni a Szovjet

Riga, szeptember 8. Pierre Cot francia légügyi miniszter párizs-moszkvai repülőútja során a napokban Lettorszába érkezik. A rigai lapok a francia légügyi miniszter utján azzal hozzák kapcsolatba, hogy a szovjet hadianyagokat óhajtat rendelni Franciaországban s az addigi német speciálisták helyett ezentul franciaikat kíván alkalmazni. A

francia légügyi miniszter szovjet területeiről visszatérésekor le fog szállani Rigában is.

Párizs, szeptember 8. Herriot volt francia minisztereinek szeptember 10-re várják Rigába, ahol részt fog venni a rigai Briand-emlékmű felavatásán.

A kubai vizeken harminc amerikai hadihajó cirkál

Erősen amerikaellenes a hangulat Kubában

Washington, szeptember 8. Kormánykommuniké újjólag hangsúlyozta, hogy mindaz, ami a kubai fenyegető polgárháborúval és zavargásokkal kapcsolatban történt, amerikai részről kizárólag óvatossági intézkedésnek tekintendő.

Az Egyesült Államok kormánya csak végső esetben kíván beavatkozni Kuba ügyébe.

A lapok közlik a hírt, hogy az egész atlantióceáni amerikai flotta napok óta riadó-készültségben van, mert az amerikai kormánynak számolnia kell azzal, hogy a helyzet Kubában még tovább kiéleződik.

Harminc amerikai hadihajó a kubai vizeken

London, szeptember 8. Az Egyesült Államok kormánya már harminc hadihajó felett rendelkezik a kubai vizeken. A forradalmi direktórium még nem adta át

helyét Kubában új kormánynak. A helyzet tisztázatlannak jellemzik. Egyes csapatok nem hajlandók engedelmessé válni a forradalmi juntának

s emiatt újabb összeütközések várhatók. A Newyork Herald távirata szerint a sziget belsejében erősen amerikaellenes a hangulat. Az amerikai alattvalók menekülésszerűen hagyják el lakóhelyeiket s a kikötővárosok felé tartanak, ahol a hadihajókon keresnek menedéket.

A hadsereg nem ismeri el a direktóriumot

London, szeptember 8. Kubában a direktórium uralmát a hadsereg egy része nem ismeri el. A sziget belsejében több helyütt összeütközések fordultak e.ö, amelyek némelyike kommunista befolyásra enged következtetni.

EGYESÜLETI ÉLET

Beth Jakob iskola Kolozsvárott, Mint ismeretes, a lengyelországi kezdeményezésre alakult Beth Jakob egyesület, mely a zsidó leányok vallásos iskolán kívüli nevelését célozza, Bécsben is fenntart egy képezdét, mely a Beth Jakob iskolák számára tanítókat képez ki. 9 bécsi központ révén már nálunk Erdélyben is több Beth Jakob iskola létesült, így Váradon, Szigetén, Vison és Borsán, melyek igen szép eredményt mutathatnak fel egész rövid fennállásuk alatt is és úgy a növendékek, mint a szülők előtt közkedveltségnek örvendenek. Ez birta reá a kolozsvári orth. zsidó leányegyesületet, hogy ezt az iskolát nálunk is életbe hívja és e célból meghívta a bécsi Beth Jakob képező igazgatóját, Landsberg Éva tanárnőt, aki a hívásnak engedve, előbb Nagyváradon, e héten pedig Kolozsváron tartott két előadást hölgyek számára. Az illusztris vendéget a hölgyek nevében dr. Normand Izidorné és a leányok nevében Glasner Eszti kegyesen üdvözölték. Az előadások, melyeken Kolozsvár ort. hölgyközönsége jelentékeny számban vett részt, azonnal sikerrel jártak, amennyiben kimondták, hogy Kolozsvárott már az ünnepek után megnyitják a Beth Jakob iskolát, melyen vallásos leányok, minden életkorban, hat éven felül egészen a felnőttéig oktatást nyernek a zsidó vallási törvényekben, imákban és a zsidó történelemben napi 1-2 órában. Olyanok számára, akik el vannak foglalva, esti kurzusok lesznek. A tanfolyam tandíja egészen mérsékelt lesz és hihetőleg hamar nagy népszerűsége tesz szert. Az iskola anyagi oldalát illetően a Szináj egyesület Glasner Akiba főrabbi indítványára jelentékeny segínyt szavazott meg, mely által a tanfolyam működése biztosítva lesz. Landsberg kisasszony, aki több erdélyi városból, így Marosvásárhelyről a növegyletek részéről meghívást kapott, tegnap Bukovinába utazott az ottani Beth Jakob iskolák inspicálására, de még az ünnepek alatt visszatér, hogy a meghívásoknak eleget tegyen és így hihető, hogy a vallási szempontból oly fontos iskolák száma egykettőre meg fog gyarapodni. A vendég tiszteletére elutazása előtt a leányegyesület teastélyt adott, amely a legmelegebb hangulatban ünnepelte Landsberg tanárnőt.

Fagylaltdélutánok a vidéken a kolozsvári Zsidókórház javára. A kolozsvári Zsidókórház vezetősége ezúton is köszönetet mond mindazoknak a zsidó nőegyletnek, amelyek felhívását követve, a kórház javára fagylaltdélutánt rendeztek. Mindannyian a lap tere nem engedi, hogy most újból felemlítsük, sok helyről viszont csak a rendezett délutánról érkezt értesítés, de részletes beszámoló nem. Ezért a kórház vezetősége ezúttal csak az elmúlt napokban történt rendezvényekről számolhat be, mint amely egyetlen módja annak, hogy a lelkes hölgyek kelet szemből az intézmény hálóját és elismerését lerójják. A szilágysomlyói Nőegylet délutánján özv. Frankovitsné uró, elnöknő, dr. Sámuel Vilmosné és még sokan buzgólkodtak, Zilahon Porjesz Lajosné, Almási Józsefné. Megjegyzendő, hogy Zilahon a sikerhez a máshitű nőegyletek is hozzájárultak. Fogarason, Sepsiszentgyörgyön szintén szép sikerrel járt a hölgydélután, ugyszintén Déván, ahol özv. Erős Aladárné elnöknő fejtett ki olyan agilitást, hogy az anyagi siker is minden várakozást feljuttat, amennyiben ezen az egy helyen 4500 lej jutott a nemes cél javára. A Kórházegyesület a maga munkájának különös elégtételül fogadja a hölgyek támogatását, amit még becsesebbé tesz az a körülmény, hogy a fenti névsorból megállapítható az is, hogy Erdély legtávolabbi eső vidékei is egyesületen szívesen a nehéz helyzetben levő, mégis igen nagyszabású emberbaráti intézmény támogatására.

Értékes szépirodalmi művek darabja 20 lej

- Zsép Ernő: Lila akác 20 Lej
- Farré: A tikárisasszony 20 Lej
- Toudouze: Vulkanok ébresztője 20 Lej
- Bennett: Mr. Prohac 20 Lej
- Bennett: Hugo 20 Lej
- Magre: A tieris titka 20 Lej
- Fouchardière: Ha nagyjaink 20 Lej
- visszatérnek 20 Lej
- Renard: A bacillusember 20 Lej

Szülők figyelmébe!

Szabó Jenő nagyáruházában Cluj

Az iskolai idény kezdete előtt óriási választékban, a legolcsóbb árak mellett kerülnek eladásra:

- Intézeti madrac 3 részes Lej 535
- Intézeti szalmaszak Lej 98
- Intézeti glóri paplan Lej 295
- Intézeti harisnya párja Lej 15
- Intézeti gyapju pokróc Lej 195
- Intézeti cheviot szövet métere Lej 55
- Intézeti pepita kelme métere Lej 23
- Intézeti zsebkendő Lej 8

KÖZGAZDASÁG

Választási demagógia helyett céltudatos programot ad a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara választási harcában az 1. számú lista

Cluj-Kolozvár, szeptember 8. A kereskedelmi és iparkamarai választás kortes-hadjáratának utolsó hullámai is kezdnek már elsimulni. Az 1. számú lista ezekben a választási előcsatározásokban teljes erkölcsi győzelmet aratott. A kereskedők jól ismerik azokat a neveket, akik az 1. számú listán szerepelnek és tudják, hogy érdekeiket számszor inkább biztatják azokra, akik azt eddig is képviselték, mint olyan garnitúrát, melyben a legtöbb név az ismeretlenség homályából merül elő, hogy mint „tekintély” szerepeljen a 2. számú listán. Ennek a listának választási propagandájában különben, mint jellemző motívum húzódik végig az egészséges célkitűzés és reális program helyett az ellenfél lekicsinylése és a demagógizál, íres ígéretes. Ezekről az 1. számú lista egyik tekintélyes vezetője a következő figyelemre méltó nyilatkozatot adta.

— A 2. sz. u. lista jelöltjeit a legnagyobb rosszhiszemiséggel és minden körülmények között elítélendő demagógiával két jelentős program ponttal indultak a választási küzdelemben. — az egyik, hogy az újonnan épült iparkamara palota jövedelmezősége alig teszi ki a fele összegét annak, mint amit az építés megkezdésekor a legmesszebb menő előrelátással és precizitással prelináltnak, s így a régi vezetőség emberei méltatlanok lettek arra, hogy a választó polgárok továbbra is megbiznának bennük, a másik pedig az, hogy ők sokkal különösebb, mint a régi vezetőség volt, mert ők bizony új kölcsönt fognak felvenni, s akkor minden rendben lesz.

— Jó adag rövidlátás kell legyen a 2. lista jelöltjei részéről, a midőn azt hiszik, hogy ilyen naív és gyerekes programnak a választó polgárok bedőlnek s egy egyébként személyneg sok vonatkozásban kifogás alá eső anyagi érdekektől is vesztett társaság zászlóvivői lesznek saját jól felgött érdekeik ellenére.

— Tudott dolog, hogy a kamarai építkezés ügyében szeremhánys senkit sem terhel egyrészt, mert azért, hogy a bekövetkezett és a világon senki által sem sejtett gazdasági depresszió következtében a kellő kereskedelmi gondossággal megállapított bérek felére történt eszkökenése folytán a kamara budgetja megbillent, senkit felelőssé tenni nem lehet, másrészt pedig mert úgy a telek megvétele, mint az építkezés keresztülvitele kérdésében hozott minden határozat egyhangúlag jött létre s így azért óppony felelősen a 2. sz. u. lista körül agitáló Iliescu Victor és Kőrösi Akos mint bárki más, pláne — hogy Kőrösi Akos még a szűkebbkörű építbizottságnak is tagja volt. A legnagyobb rosszhiszemiség kell tehát ahhoz, hogy a 2. sz. u. lista vezetői egy az ő hozzájárulásukal sőt egyenesen az ő sürgetésükre történt építkezés ügyét választói trükknek s a választó polgárok félrevezetésére használják ki.

— A 2. sz. u. lista vezetőinek másik

legjelentősebb programja, hogy ők egy kölcsönrel fogják szanálni a kamara situációját. Hát már ez is nagy kereskedelmi program kölcsönt felvenni! De még ha programként akceptálható is volna egy ilyen nagystíli elhatározás, hogy kölcsönt akarnak felvenni a kérdés, hogy akad-e valaki aki egy olyan társaságnak, amely ilyen eszközökkel dolgozik, hajlandó-e egyetlen banit is adni s ha igen, hogy ez a kölcsön olcsóbb lesz, mint 9 százalék mit most fizet a kamara.

— Mi nem ígérjük azt, hogy kölcsönt fogunk akarni felvenni, de igenis alakítani fogunk egy pénzügyi bizottságot, a melybe be fogjuk még vonni a listán nem szereplő tekintélyes cluji pénzügyeteket vezetőit is s ez így módon városunk összes pénzügyi kpaacitását magában foglaló bizottság utján fogjuk megtalálni azt az utat, amely a kamara pénzügyi szanálásához vezet s amely semmi esetre sem vonhatja maga után kamarai illetékek emelését.

— Külön súlyt fogunk fektetni a kereskedők iparosok adó ügyeinek az intézésére s az ezzel kapcsolatos érdekek védelmére e végből a kamara keretén belül adóügyi bizottságot fogunk létesíteni s külön gondunk lesz arra, hogy az adóbizottságokban a kamarai tagok érdekei kellően meg legyenek védve, arra alkalmas képviselők utján, — épp úgy külön bizottságot fogunk létesíteni az export import kontingentálási ügyek valamint más hasonló speciális ügyek intézésére.

— Általában véve számot vetve a mai gazdasági depresszió következtében előállt kritikus állapotokkal az az intenciónk, hogy a kamara otthona legyen a tagjainak s minden néven nevezendő ügyben ügyes bajos dolgaik rendezésére megfelelő szerv álljon rendelkezésükre.

— Ezek voltak különösen azok a súlyos indokok, amelyek ugyszólván kötelességünk tettek, hogy egy a kereskedelmi és gazdasági szervezetek érdekeit összeegyeztetve, — a választási harcot elkerülve, egyetlen listát tegyünk le az összes kategóriákban. Sikertült is ez minden vonalon, kivéve a nagykereskedői kategóriát, — ahol egyesek személyi érdekei ezt lehetetlené tették.

— Nem rajtunk mulik, hogy e kategóriákban harc van, — de a választók fejelemzettsége s öntudatos magartása ezt a kérdést is elintézi a nyugodtan hozzáfoghatunk ahhoz a munkához, — amely minden vonatkozásban a kamarai tagok javát fogja szolgálni.

A zsidó kereskedők körlevelet kaptak a 2. számú lista szervező bizottságától, amelynek bizonyára elég okból névtelenül maradt szerzője a zsidó szolidaritásra hivatkozik és így akarja a zsidó kereskedőket elváncsolni az 1. számú lista mellől, melynek zsidó jelöltjeit a zsidóság nevé ismeri, mint a Zsidó Párt hivatott vezetőit, akik közéleti munkájuknak legnagyobb részét zsidó érdekek

szolgálatába állították. Ez a névtelenül kiadott körlevél azért feltűnő, mert az az ur, akít a körlevél mögött nem nehéz felismerni, annakidején a községi választási harcokban idegen listán tört a zsidóság és a zsidó egység ellen. A választási propaganda nevében a 2. számú lista vezérkara erről a körülményről úgy látszik megfelekedett, a zsidó kereskedők azonban nem felejtették el ezt a disszidens szerepet.

Általános az érdeklődés a zsidó iparosok 12-iki teastélye iránt

A kolozsvári zsidó iparosok teastélyei iparoskörökben általános kedveltségre tettek szert. Tudott dolog, hogy a zsidó iparosok teastélyein befolyt jövedelmet az egyesület aggenhaza alapjára fordítják, tehát érthető, hogy a teastélyek mindenkor a legteljesebb erkölcsi és — ha szerény keretek között is — de anyagi siker jegyében is folynak le. Eppen ez a siker indítja az egyesületi hölgybizottságot arra, hogy ezen teastélyeket rendszereztesse, sőt hogy a teastélyek a szóra kozás szempontjából is kiválóak legyenek, a legközelebbi, kedden, szeptember 12-én este a Regal kávéházban megtartandó teastélyen megjelentést is tartogat a közönség számára. Az est keretében ugyanis két szenációs érdekességű tanezsám szerepel, mely az est fénypontját képezi. Tekintettel a jótékony célra, a rendező hölgybizottság kéri Kolozsvár zsidó társadalmát, hogy azon minél nagyobb számban vegyen részt.

— „Egy éjszaka angyala”. Kedves, hangulatos operettet vetít péntektől kezdve a Royal mozgó. Ábrahám Pál fűlbemászó kellemes zenéjével. A darab szellemes fordulatai, Magda Schneider fiatalos, temperamentumos alakítása. Szóke Székáll kacagató humorja, Hermann Thiemig kellemes, behizelő játéka biztosítja a darab sikerét. Aki el akarja felejtetni két órára a gondját, az önkvetlen nézze meg az új szezon legújabb slágeroperettjét.

— Kovács György a budapesti Vigszínház vendége. Alig néhány hónapja annak, hogy Kovács György először lépett fel a kolozsvári Magyar Színház publikuma előtt. Ez a kivételes tehetségű, fiatal színész már első szereplésével is meghódította közönségét. Pompás megjelenése, behizelő, meleg organuma megnyerő modora és intelligens játéka komoly sikereket biztosított számára. Az Erdélyben járt budapesti színészek is felfigyeltek Kovács György játékára és csak így történhet meg az, amiben kevés vidéki és különösen fiatal színésznek volt még része, hogy maga Jób Dániel, a Vigszínház igazgatója személyes levélben Budapestre hívta Kovács Györgyöt, aki minden valószínűség szerint az őszi évadban már a budapesti Vigszínház közönsége előtt fog debütálni.

תורה טרייע עלטערן!

דיא פערנעדערטען עקסטענצענליכקייטען ריקטירען דיא העראנוואקסנעדע יוגענד אלס טראקטישע לאנדווירטע צווא ערשינען דעסחאלב האבען וויר בעשלאסטען אן א ק ל א ד ווא דער בוידען היצעו בעזונדערס געאייגעטע אויט-אונד איין בעדייטענדער קאמפלעקט, טיט פא-דוקטוירען אכטטייעמן אונד וויינגארטען אונד צווייגען פערטיגענע שטעטעס, כהורים אין אלען צווייגען-לייפיג ווערען נור אקצעסירט בחורים וועלכע דאס 16 יארעסאלטער איבערשריטען האבען-אונד איהרם בעדארף אויס אייגענען דעקקען-בעזערעס בייא:

Léb Béla Iclod, jud. Someș

דאס קאמיטעה

A legolcsóbb magyar lexikon

Genius Kis Lexikon, amely 1618 hasábján 110.000 sorban 40.000 cíkkel, 800 ábrát, 64 műmellékletet tartalmaz. Az 1932-es kiadás ára 545 lej helyett 120 lej fiztve, 150 lej egészen szombán kötve. Kapható az Uj Kelet könyvvezetőségében az ószeg és portó-díltalag (20 lej) előzetes befizetéssel márti (hólvégben is) vasár utánválttal.

Beleörül

Párizs, szeptember 8. A francia bozsnak ismét a rixszban az elm reskedelmi alk akartak rendez Roland Köster francia radikál kációnak mind dön egy olyan mely dícsóiti a a franciák fölt öntetűen azt i nebb politikai ujkor történet linben ahhoz csata emléket, élő franciák m A támadások nye. A Sedan német követ pe kért. Valószin met követ nem helyére, minth értécsére adta riumnak, hogy vátatos Párizs!

A francia bozsnak ismét a rixszban az elm reskedelmi alk akartak rendez Roland Köster francia radikál kációnak mind dön egy olyan mely dícsóiti a a franciák fölt öntetűen azt i nebb politikai ujkor történet linben ahhoz csata emléket, élő franciák m A támadások nye. A Sedan német követ pe kért. Valószin met követ nem helyére, minth értécsére adta riumnak, hogy vátatos Párizs!

London, szept 8. A francia bozsnak ismét a rixszban az elm reskedelmi alk akartak rendez Roland Köster francia radikál kációnak mind dön egy olyan mely dícsóiti a a franciák fölt öntetűen azt i nebb politikai ujkor történet linben ahhoz csata emléket, élő franciák m A támadások nye. A Sedan német követ pe kért. Valószin met követ nem helyére, minth értécsére adta riumnak, hogy vátatos Párizs!

SCHULH OP Szövömmü GRADEA, St Művészi perz gobelinek. Vidéki rendel san és pont

angol, francia, stb. pályázó köz legnagyobb an regénypályázat

A bu

emű nagy regé gének nagyrésze az új olcsó kiadá

lesz. Miután a k olvasóink és elő Kolozsvár, Str. E lejt küldjenek be

Beleőrült a kipellengézésbe egy nürnbergi leány

Fizetett újságírókkal igyekszik Londonban hangulatot kelteni Hitler

Megerősítették a svájci határőrséget a kampós-keresztes incidensek miatt. A párizsi német követnek távoznia kell

Párizs, szeptember 8. A francia fővárosnak ismét német szenzációja van. Párizsban az elmúlt napokban a német kereskedelmi alkalmazottak Sedan-ünnepét akarták rendezni és pedig a német követ Roland Köster kezdeményezésére. Néhány francia radikális újság hallatlan provokációnak minősítette, hogy francia földön egy olyan ünnepélyt rendezzenek, amely dicsőíti a németek háborús diadalát a franciák fölött. A lapok majdnem egyöntetűen azt írták, hogy ennél izléstelenebb politikai cselekedetet nem ismer az újkor története. Mit szólnak volna Berlinben ahhoz — írták — ha a Marne-csata emlékét akarták volna Berlinben élő franciák megünnepelni.

A támadásoknak meg volt az eredménye. A Sedan ünnepet lefújták. Köster német követ pedig hosszabb szabadságot kért. Valószínűnek tartják, hogy a német követ nem fog visszatérni állomáshelyére, minthogy a francia kormány értésére adta a berlini külügyminiszeriumnak, hogy Köster személye nem kívánatos Párizsban.

A hajóstársaságok bojkottja
A francia bojkott-mozgalom egyébként tovább is tart. Ujabbban a francia hajózási társaságok mondták ki a bojkottot a német vonalakra.

Eddig ugyanis az volt a gyakorlat, hogy a francia hajóstársaságok amerikai utasok számára olyan jegyeket állítottak ki, amelyek a német gőzöskönyvön való visszatérésre jogosítottak. Ujabbban ezt nem teszik és csak abban az esetben adnak ki Amerikára szóló jegyeket, ha az illető vállalja, hogy bármilyen más hajón visszajön, kivéve azokat, amelyek német társaságok tulajdonai.

Nagy ellenpropaganda Londonban

London, szeptember 8. A „Daily Herald” értesülése szerint Hitler erősen eljensulyozni kívánja az Angliában egyre erősödő németellenes propagandát. Ebből a célból Londonba küldik az ottani német követség mellé Frederik Willis újságírót, akit az angol sajtó informálásával bíztak meg. Az lesz a feladata, átvegye, hogy Rosenbergnak a szerepét, aki mint ismeretes, Hitler uralomrajtása után Londonba jött, hogy propagandát

csináljon a német nemzeti szocializmusnak.

Rosenberg akkor csufosan megbukott ezzel a tervvel. Berlinben azonban úgy vélik, hogy amit a német származású Rosenberg nem tudott elintézni, azt az angol születésű Frederik Willis meg fogja csinálni. Willis ugyanis fia egy Indiába állomásozott egykori angol katonatisztnak. Az új német követségi sajtófőnök kalandos élet után Németországban naturalizáltatta magát és már évekkal azelőtt harcosa volt a kampóskeresztes mozgalomnak.

Kapóskeresztes napilap Londonban

Frederik Willis nagy tervekkel jön Londonba. Mindenekelőtt meg akarja szervezni az ellenállást a zsidó világbojkottal szemben. Ezt azzal akarja elérni, hogy fizetett propagandistákkal és újságírókkal igyekszik népszerűsíteni a német nemzeti szocializmust Angliában. Együttal természetesen le akarja leplezni a zsidóságnak „destruktív szerepét” Németországban és egyéb országokban.

Ugyancsak tervbe van véve egy nemzeti szocialista újságnak a kiadása is, amely egy angol állampolgár szellemi irányítása alatt állana. A német birodalmi propagandaügyi minisztérium óriási összegeket szán erre az akcióra.

Svájc megszigorította a határlépést

Basel, szeptember 8. A svájci hatóságok az utóbbi időben erősen megszigorították a német határlépést. A kormány utasította a határőrségek parancsnokait, hogy erősítsék meg az őrségeket és adják ki parancsban, hogy a határokon szolgálatot teljesítő csapatok fegyverüket állandóan élesre tartsák. Ez az intézkedés azért történt, mert az utóbbi hetekben rendkívül sűrűn fordultak elő határincidensek német kampóskeresztesek részéről.

Ujabb terror-cselekmények

Svájci lapok újabb kampóskeresztes rémségekről számolnak be. Danzigban a kampóskeresztesek két terrorlegénye lelőtt egy lengyel munkást, aki kaszával a háttán jött vissza mezsei munkájából. A gyilkosság miatt óriási izgalom uralkodik a városban. Danzig kormánya azonnal érintkezésbe lépett a lengyel kormány megbízottjával és sajnálkozását fejezte ki az eset fölött.

Nürnbergben a kampóskeresztes Sturm Abteilung két embere letartóztatott egy német leányt és egy zsidó fiatalembert azon a címen, hogy együtt látták őket a parkban sétálni. A leányt külön is meg akarták ségnyíteni és a mellére táblát akasztottak, ezzel a felirattal: „Felajánlottam magamat egy zsidónak.” A terrorlegények így kísérték végig az utcákon a szerencsétlen teremtést, aki a megalázó eset sulya alatt megőrült. Bezállították az elmegyógyintézetbe.

SCHULHOF EMILNÉ
ORIENT
Szövművészeti Iskola
ORADEA, Str. Rp. Clorogaria 16
Művészi perzsaazonyok, azóvót gobelinek, külföldi fonalak
Vidéki rendelések utánvéttel gyorosan és pontosan eszközöltetnek

1756

angol, francia, dán, holland, amerikai, német, olasz, osztrák, japán, svéd, orosz stb. pályázó közül az egyetlen magyar: Körmendy Ferenc nyerte meg a három legnagyobb angol és amerikai könyvkiadó cég által 1932-ben kiírt nemzetközi regény pályázat 1000 angol fontos (650.000 lej) első díját

A budapesti kaland

című nagy regényével. „A budapesti kaland”-ot eddig Románia olvasóközönségének nagyrésze nem vásárolta meg, mert 130 lejbe került. Május 25-én jelent meg az új olcsó kiadás. Az 500 oldalas könyv jó kiállításban, kemény fedőlappal csak

44 lej

lesz. Miután a könyv csak korlátolt példányszámban jelent meg, tanácsos, ha olvasóink és előfizetőink előjegyeztetik a könyvet az Uj Kelet kiadóhivatalában Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai u.) 10. Vidékiek a portára együtt 54 lejűt küldjenek be címünkre s a könyvet bérmentve azonnal elküldjük.

Gyári lerakat

Gyári lerakat

Itt vannak a legújabb őszi, valamint téli férfi és női szövetujdonságok!! Gyári árak:

- 1 m. scheviot gyapjuszövet 140 cm. széles Lei 120.—
- 1 m. I-a gyapjuszövet 140 cm. széles Lei 140.—
- 1 m. kamgarn gyapjuszövet 140 cm. széles Lei 118.—
- 1 m. I-a kamgarn 140 cm. széles Lei 175.—
- 1 m. álmenesi és féllikabát gyapjuszövet 140 cm. széles Lei 250.—
- 1 m. I-a gyapjuszövet 140 cm. széles Lei 300.—

Óriási választék

Rigó Lajos & Co.

CLUJ, Főlejt 5.

Gyári lerakat

Gyári lerakat

Genfben megnyílt a második zsidó világkonferencia

Megválasztották a revizionisták ellen Palesztinába ki- küldendő cionista vizsgálóbizottságot. Csak a hatósági eljárás befejezése után vizsgálja meg a cionista bizottság az Arlosoroff-ügyet

Genf, szeptember 8. Huszonnégy ország 100 delegátusa jelenlétében tegnap megnyílt Genfben a zsidó világkongresszus előkészítésére összehívott zsidó világkonferencia. A megnyitó beszédet dr. Stephen Weiss az amerikai zsidó kongresszus díszelnöke tartotta. Sajnálatlaltal közölte a konferenciával, hogy dr. Leó Motzkin a Comité des Délégations Juives elnöke és dr. Nahum Goldmann a zsidó világkonferencia európai irodájának vezetője nem vehetnek részt a konferencia munkájában, miután Prágához kötik még őket a cionista kongresszus utáni fontos tanácskozások. Ugyancsak kimentette távolmaradását Bernhard Deutsch, az amerikai kongresszus elnöke, akit New-York város egyik polgármesteri állására jelölték. Stephez Wise ezután változta a zsidóság jelenlegi világhelyzetét és a zsidó világkongresszus feladatait. Kifejtette, hogy a zsidó világkongresszus azt kell, hogy jelentse a diaszpóra általános zsidó kérdései szempontjából, amit a cionista kongresszus és a Jewish Agency jelent a cionista mozgalom és a zsidó országépítés számára.

— A németországi helyzet — mondotta — zsidó világkérdés lett. Ellen- tétben azokkal a megnyugtató nyilatko- zatokkal, melyeket németországi és német származású amerikai zsidók tettek a legutóbbi zsidó világkonferencián olyan fordulatot vett a zsidók helyzete Németországban, — ahol 1000 évvel ezelőtt éltek már őseik. — amelyet álma- inkban sem mertünk volna gondolni. Az elmúlt évben felvetett kérdés, hogy szükség van-e egyáltalán egy zsidó vi- lágkongresszus összehívására, a mai viszonyok mellett ma már nem lehet kétséges. Most már csak arról lehet szó, hogy 1934 tavaszára, avagy csak 1935 őszére hívjuk-e össze a kongresszust. A kongresszus helye sem képezheti vita tárgyát. Genf az a törvényszék, mely előtt az összes világkérdéseket tárgyal-

ják. A világkonferenciának foglalkoz- nia kell még az angliai Board of Deput- ties által Londonba összehívott konfe- rencia kérdésével is, melyre a zsidó vi- lágkongresszusra meghívott zsidó testü- letek is meghívást kaptak. Míg a lon- doni konferencia csupán egy kérdéssel kíván foglalkozni, addig a zsidó vi- lágkongresszus az összes zsidó probléma- kat kell, hogy felölje.

Ez a kongresszus nem a teljhatalmu zsidó notabilitások gyülekezete lesz, ha nem az összes országok zsidóságának de- mokratikus alapon választott képviselő testülete.

Ezután a kongresszus előkészítésének kérdéseit vette tárgyalás alá a konfe- rencia.

Hír szerint a genfi zsidó világkonfe- rencia tanácskozásait ismeretlen tette- sek büzbombákkal zavarták meg. A hírt fenntartással közöljük.

Prága, szeptember 8. A cionista Ak- cionskomité a kongresszus határozata értelmében legutóbbi ülésen megválasz- totta azt a bizottságot, melynek felada- ta az Arlosoroff-üggyel kapcsolatos re- vizionista-ellenes vádak kivizsgálása Palesztinában. A bizottság tagjainak neveit még nem hozták nyilvánosságra, beavatott helyről azonban azt az infor- mációt nyertük, hogy a vizsgálóbizott- ság tagjai: M. Ussischkin, Leó Motzkin Lazarus Barth, Rabbi Schapiro, dr. M. Soloweitschik és Eljahu Berlinge. Az időpontot, amikor a vizsgálóbizottság Palesztinába fog utazni munkájának beindítására, maga a bizottság fogja megállapítani. Valószínű, hogy csak a revizionisták ellen folyamatban lévő hí- vatalos vizsgálat befejezése után uta- zik Palesztinába a cionista vizsgálóbi- zottság.

Az új cionista exekutív is megtar- totta már első ülését, de hogy miként osztották meg egymás között a külön- böző reszortokat, ez még mindig nem ismeretes.

Ez a névtelenül feltűnő, mert az mögöl nem nehéz a községi vá- gen listán törté- egység ellen. A nevében a 2. szá- ról a körülmény- edkezett, a zsidó em felejtették el bet.

Érdeklődés sok 12-iki iránt

arosok teastélyei kedvetlenségre og, hogy a zsidó efolyt jövedelmét za alapjára fordít a teastélyek bb erkölcsi és — itt is — de anya- nyak le. Eppen ez sület hölgybizott- teastélyeket rend teastélyek a szóra kiválóak legye- edden, szeptember pészában megtar- petést is tartogat Az est keretében érdekességű táne- est fénypontját konyecélra, a ren- Kolozsvár zsidó- minél nagyobb

gyala”. Kedves, vetit pentektől Abraham Pál néjével. A darab Magda Schneider mos alakítása. ó humora, Her- behizelő játéka t. Aki el akarja ndjait, az ökvet- szezőn legújabb

budapesti Vig- néhány hónapja rgyg először lé- Magyar Színház kivételes tehet- első szereplésé- önségét. Pompás meleg organu- s intelligens já- biztosított szá- t budapesti szit- Kovács György rténhetet meg és különösen ég része, hogy színház igazga- en Budapestre aki minden ősi évadban ház közönsége

תורה

דיא פערנדרט דיקטירט דרא פראקטישע לאנדוו האכטן וויר בשלש דער בוידען היעצן אויך אין בעדייקן דוקטיווען אכטטובן סערסינגוב דעס בודיענקולטור לייפן ו ערדען דאס 16 יארעט אונד איהרעס ביהא: נטהערעט בייא:

d. Some

exikon,

U sorban 40.000 ellékietet tar ára 548 lej lej egzen vá Uj Kelet eg és portó- kéklődés ma- utánvéttel.

Ma szombat este nyílnak meg a „CRISTAL PALACE”

(Str. Iuliu Maniu 4.) pazar berendezésű helyiségei. Aszfaltrendelés: Telefon 8-62.

Mit határozott a 18. cionista kongresszus?

A cionista parlament elveti a French-jelentést, tiltakozik az új föld-törvény ellen és békét akar az arabokkal

Szimpatia-nyilatkozat a transzjordániai araboknak. A kongresszus utasítja az Exekutívát a transzjordániai zsidó kolonizáció ferszázására

Prága, szeptember 8. Lapunk tegnapi számában ismertettük a prágai cionista kongresszusnak a németországi zsidók ügyében hozott nagyjelentőségű politikai határozatát. A politikai rezolúció második része a mandatárius hatalomra és Palesztina külpolitikájai kérdéseire vonatkozó határozatokat tartalmazza.

A VI. szakasz a French-jelentéssel foglalkozik és megerősíti az Akcionárisbizottság 1932 augusztusában hozott határozatát, valamint a Jewish Agency exekutívájának álláspontját, amely a French-jelentésre adott válaszmemorandumban juttatott kifejezésre. Ebben a memorandumban az exekutívá kijelenti, hogy „ezt a jelentést nem tekintheti egy országfejlesztési politika bázisának, melynek keresztülvételében a Jewish Agencynek módjában állna részt venni”. A kongresszus megállapítja, hogy az angol kormány határozatait a French-jelentéssel kapcsolatban — mely bizonyos számú „kilakoltatott” arab újratelepítését és a földterületekre vonatkozó törvényhozás megváltoztatását irányozza elő — szöveg ellentétben állanak azokkal a biztosítékokkal, melyeket Macdonald angol miniszterelnök dr. Weizmannhoz intézett levelében adott. A levél szerint az országfejlesztési tervnek a kilakoltatott arabok letelepítését és a zsidó mezőgazdasági kolonizációt egyaránt kell szolgálnia. A kongresszus felhatalmazza az exekutívát, hogy ezt a kérdést megvitassa a mandatárius hatalommal abban az irányban, hogy az angol államkincstár által garantált országfejlesztési kölcsön előnyeiben a zsidók is az arabokkal egyenlő mértékben, paritás alapján, részesüljenek.

A „kilakoltatott” arabok a kongresszus megállapítja, hogy a „kilakoltatott arabok ügyében lefolytatott eddigi vizsgálatok” eredményei a Jewish Agency állításait igazolják és kétségtelesen bebizonyították ama állítás valóságát, mintha a palesztinai zsidó kolonizáció oly mérvű kilakoltatási processzust idézett volna elő az arabok körében, hogy ebből komoly szociális probléma származott volna.

A kongresszus sajnálattal állapítja meg, hogy a kilakoltatott arabok ügyében lefolyt vizsgálatok eme eredményei ellenére is, az utóbbi években az új paraszttvédelmi rendelkezésekkel súlyosították a földbirtoktörvényt. Ezeknek az előzetes intézkedéseknek az volt az összhatása, hogy alaptalan földigények támasztására bátorították fel az arabokat és az intenzív földművelés helyett a földet inaktív kihasználású mozdították elő. Az új rendeletek inkább neheztlik meg a zsidó földvásárlást és a mezőgazdasági fejlődést, mint védik a birtokok érdekeit. A kongresszus mély aggodalommal néz a káros következmények elé, melyek ezekből a rendelkezésekből származhatnak a zsidó kolonizációra. Felhatalmazza az exekutívát, közölje az angol kormánnyal, hogy a prágai kongresszus a leghatározottabban állást foglal az új törvény ellen és utasítja az exeku-

tívát, hogy megfelelő ellenjavaslatokat terjesszen a kormány elé.

A arabkérdés és Transzjordánia

A politikai rezolúció VII. szakasza újra kifejezésre juttatja a zsidó nép óhaját, hogy nemzeti otthonának építése folyamán békés kapcsolatokat teremtsen a Palesztinában és a szomszédországokban élő arab néppel a zsidó bevándorlás és a palesztinai telepítés zavartalan fejlődése alapján. A kongresszus hangsúlyozza, hogy nemcsak nincs ellentét a zsidó nép törekvései és az arab tömegek érdekei között, hanem ellenkezőleg: a zsidó kolonizáció a legjelentősebb faktor az ország

fejlesztésében, mely jótétet hoz a nemzsidó lakosság nagy tömegeinek is. Az egyre növekedő kontraszt Nyugat-Palesztina — mely a gyors fejlődés útján van — és Transzjordánia között — mely gazdaságilag stagnál — azt bizonyítja, hogy az az országrész, mely a zsidó építőmunka jótéteményeit élvezve előnyösebb pozícióban van, mint a másik. A kongresszus szimpátiáját fejezi ki Transzjordánia lakosságának az ország feljavitására irányuló törekvései iránt és elégtétellel látja részükre annak a felismerésnek első jelét, hogy Transzjordánia gazdasági megmentése elérhető lesz az arab-zsidó együttműködés útján. A kongresszus felhívja a mandatárius hatalom figyelmét a mandátum-bizottság ülésén a transzjordániai zsidó kolonizáció ügyében elhangzott vitára. A kongresszus ama reményének ad kifejezést, hogy a mandatárius hatalom segítségével sikerülni fog módot találni ennek a kolonizációnak a lehetővé tételére, mely közös érdeke a zsidó népek — melynek munka- és telepítési lehetőségekre van szüksége elszegényedett tömege számára — és Transzjordánia lakosságának, mely új tökélet és új vállalkozásokat keres az ország fejlesztésére. A kongresszus felhatalmazza az exekutívát, hogy folytassa a kölcsönös megegyezésre irányuló fáradozásait és egyengesse az utat Nyugat-Palesztinában és Transzjordániában a zsidók és arabok közös akciója számára. (Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA

Ma, szombat 3, 5, 7, 9 órákor:

A meginduló mozi szezon legelső operett-száma: Egy éjszaka angyala. Kolozsváron először. Fősz.: Magda Schneider, Szóke Szakáll, Hermann Thiemig. Zenéjét és világghírű slágerait Ábrahám Pál szerezte. Szerelem, Kacagás, zene. Rendező: Max Neufeld (az Operabál rendezője). Legújabb journal: Anny Ondra esküvője. Balbo visszaérkezése, a spanyol bika-riadó.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Általános közkívánatra: Dzsingisz-kán kardja. Igazalm film, főszerepekben: Boris Karloff, a Frankenstein alakítója, Mirna Loy.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Bűn és szerelem. Megrendítő film Max Glass világghírű regénye nyomán, főszerepekben: Grete Mosheim, Homolka Oszkár, Camilla Horn, Johann Rejmann.

AZ OPERA MŰSORA

Csütörtöktől közkívánatra: Erzéki száj. Főszerepekben: Elisabeth Bergner, Rudolf Forster és Anton Edthofer. Rendezte: Paul Czinner.

Raktárunkon lévő zsidótárgyú könyveket olcsón kiadjuk!

Max Nordau: dr. Kohn — 20
Felix Weltsch: A zsidókérdés a modern eszméramlatok tükrében — 25
Solem Alejchem: Leégett nemesek — 10

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, szeptember 9.

Bukarest: 17. Zenekari hangv. 18. Beszélőújság, 19.20. Hangszerzene lemezen. 20. Operett dalok, 20.45. Brácsahangv., 21.15. Román zene.

Budapest: 6.45. Torna. Utána gramafon, 9.45. Hírek, 10. Felolvasás. Közben gramafon, 12.05. Cigányzene. 12.30. Hírek, 1.15. Pontos időjelzés, időjárás. 5. Előadás. 5.30. Magyar nóták. 6.10. Régi dalok és kuplék. 6.55. Helyszíni közv. az első magyar ügétóderbyről. 7.15. Rádióamatörposta. 7.40. Odry Árpád előadó estje. 8.10. Cigányprimás közv. Közben pontos időjelzés, hírek. Utána gramafon.

Bécs: 19.25. Kern Adél dalokat és áriákat ad elő. 20.15. Operett. 20.40. Gramafon.

Berlin: 22.05. Tarkaest. Hielsberg: 18.25. Citerazene. Langenberg: 20.05. Schubert H-moll szimfónia.

Lipsc: Suppé: Szép Galathéa c. opera.

Varsó: 19.05. Gramafon 20. Könnyű zene.

Milánó: 18.35. Gramafon. 20.40. Szimfonia.

Róma: 20.15. Gramafon, majd szimf. hangv.

Prága: 18.05. Gramafon.

Riga: 20.15. Lett zene.

Osló: 20. Könnyűzene.

Stockholm: 22. Modern. tánczene.

Svájc: Aleman Adó: 17.30. Gramafon.

Nachzor, imakönyvek és Talszék

valamint mindenféle rituális cikkek legjutányosabban beszerezhetők

Rosenzweig Anton cégnél Cluj

Kérjen ingyen árjegyzékeket.

METALLUX

mindent tisztít

APRÓ HIRDETÉSEK

Kiadó kétszobás konyhás és egyszobás konyhás lakás november 1-re. Széchenyi tér 39.

Házaspár keres butorozott szobát, esetleg teljes ellátással. Cím a kiadóban.

Zsidó uricsaládnál 1-2 személy, esetleg iskolás, vagy egyetemista külön szobával teljes ellátást kaphat. Cím a kiadóban.

Tüzfia megrendelési irodánkat megnyitottuk Cal. Victoriei 7. alatt. I. búkkasábfá öle 750-800. Calcit. Telefon: 11-06.

Ujonnan berendezett orth. kóser étkező nyílt Reg. Ferdinand 13. Izletes és olcsó háziok. Esküvőket és bankettekét elvállalok. Tulajdonos Judovits Simon.

Különbejáratu butorozott szobát központban keresek. Reg. Ferdinand ucai lakások előnyben. Cím a kiadóban.

Minden nagyobb városban több 5-10 ezer lej tökével rendelkező ügyes akvizitőr keresek, aki magán háztartásokat látogat egy — a piacon teljesen hiányzó — közszükségleti cikk terjesztésére. Az eladás rendkívül könnyű, s azzal foglalkozó egyének könnyűszerrel kereshetnek havi 8-10 ezer lejt. Ajánlatokat levélleg a lap kiadóhivatalába kérek „Nagy kereset” címmel.

Franciául és románul beszélő okl. tanítónő házitánítónőnek vagy nevelőnőnek ajánlok. Zongorázik és hegedül. Ajánlatokat „Okleveles” jellegre a kiadó továbbít.

Eladó sarokház üzlethelyiséggel, berendezéssel, lakásokkal és kerttel, forgalmas helyen, mézárásoknak is alkalmas. Érdek lódni a kiadóban.

Cipőkereskedő segéd csakis elsőrendű szakember azonnal belépésre kerestetik. Szombaton üzlet zárva. Grünfeld Testvérek Satu-Mare.

100.000 lej készpénz hozománnyal férjhez menne izr. urileány 35-40 év körüli uriemberhez. Lehet özvegy vagy elvált is. Ajánlatokat „Ideális házasság” jellegre a kiadóhivatal továbbít.

Kertes házban szép szoba fürdőszobával, üresen vagy butorozva, kiadó. Fellegvári út 120.

25 éve fennálló jól bevezetett kóser étterem jutányos feltételek mellett kiadó. Ernster étterem, str. Cotului 3.

Zsidó szakácsné 12 évi vendéglői gyakorlattal állást keres, esetleg Palesztinába is elmegy. Értekezni az Ernster vendéglőben. Str. Cotului 3.

Kiadó különbejáratu butorozott szoba napos, kertes udvarban. Reg. Ferd. 107. földszint.

Csillart és modern esőbutort készít Grünwald Jacob fémpari üzeme. Cluj C. Decebal 23. (v. Rudolf u.)

MERA et COMP. AUTOBUSZAI

1933 augusztus 22-től ismét közlekednek KOLOZSVÁR — BESZTERCE között.

Indul Kolozsvárról: 6 és 16 órákor
Érkezik Désre: 8 és 16 órákor
Érkez. Besztercére: 10 és 20 órákor

Indul Besztercéről: 5.30 és 14 órákor
Érkezik Désre: 7.30 és 14 órákor
Érkez. Kolozsvárra: 9.30 és 18 órákor

Kényelmes és gyors utazás. — Új kocsikkal. — Viteldij: Kolozsvár-Beszterce menet 130 lej, menettérti 240 lej. Indulás Kolozsvárról a főposta melletti busz-állomástól.

HI

— Herriot nem Párizsból jelentik és a francia főherceg Herriot volt a vörös hadvezér volna ki.

— Meghalt M. Párizsból jelentik a ritsa Vittelben megkes 35 éven át Nagyoperának. A geskedett.

— A bécsi katóbóli jelentik: La legátus megérkezett fővárosba. A hatmány képviselővétségű igazságügyésig. Este 6 és 7 főváros összes bevezeték zugástikus kongresszus ségi főváros házigyűlése. A katolikus Szent István éves fennállását gyertyafényű ref. Lafontaine biborcsához a szövetség get rendelt ki s ő tisztelettel veszt.

— Eljegyzés. eljegyezte Jakab külön értesítés he

— Elfogtak egy vezért. Régen kő elfognia a kolozmarosvásárhelyi rőzötti a többszörös Pavel marosvásáros elől Cocos. A rendőrség épp amikor behatolt üzletbe. Letartó ügyészségnek. A társai után, mert hogy 6 annak a h mely régóta gará

Ma, szombaton

Szerelem, boldo

Egy éjsz

Magda Schneider, maan Thiemig, Ze Párol, Operett. Max Neufeld (az Legújabb journal

— Baromfiáll

Rómából jelentik: nyitották a nemz a Trajanus-csán levő parkban.

Szönyeg és pár zem Cal. Reg. Fer

— Hollandia ha kommunista emigr ből jelentik: A

Courant jelentése ben rendkívül sok nekült a hollandiú rendőrség megáll holland kommunis tik a német em igazoló papírok n táron. A rendőrs rüen házkutatást pészternél és tatott le, akik nem levelet. Mindnyáj határrendőrségnek

Hirdetés imaszék

üg

A két helybeli ges határozata fol nem vallási egyes pótinabáz felállít semmi körülmény egyik hitközségtől nek következtében ség azon hívei ré lomban nem bérel óvodájában, amely a legmegfelelőbb főünnepekre saját közreműködésével be, ahol mintegy helyek igen mérsék Tekintettel a várh kezelésre, felhivatna reink, hogy mie ülésbérletek céljáb

HIREK

— Herriot nem lett szovjet-vezetős. Párizsból jelentik: Cáfolták Moszkvából és a francia fővárosból is azt a hírt, hogy Herriot volt francia miniszterelnököt a vörös hadsereg ezredesévé nevezték volna ki.

— Meghalt Marcel Journet tenorista. Párizsból jelentik: Marcel Journet tenorista Vitteben meghalt. A nagyhírű énekes 35 éven át volt tagja a párizsi Nagyoperának. A tenorista két éve betegeskedett.

— A bécsi katolikus kongresszus. Bécsből jelentik: Lafontaine bíboros pápai legátus megérkezett az osztrák szövetségi fővárosba. A határtól a bíborost a kormány képviselőiben Schusching szövetségi igazságügyminiszter kísérte Bécsig. Este 6 és 7 óra között a szövetségi főváros összes harangjai megszólaltak s bevezették zúgúkkal a nemzetközi katolikus kongresszus megkezdését. A szövetségi főváros házaai ünnepi zászlódszben állnak. A katolikus nap első estéjén a Szent István bazilikát, amelynek ötszáz éves fennállását is ünneplik, százezre gyertyafényű reflektorok világították be. Lafontaine bíboros pápai legátus szállásához a szövetségi kormány katonai őrséget rendelt ki s öt fejedelmeket megillető tisztességgel veszi körül.

— Eljegyzés. Löbl Rózsikát Bozna, eljegyezte Jakab Adolf Odesti. Minden külön értesítés helyett.

— Elfogtak egy régen körözött bandavezért. Régen körözött banditát sikerült elfognia a kolozsvári rendőrségnek. A marosvásárhelyi rendőrség már régen körözött a többszörös betöréssel vádolt Cocos Pavel marosvásárhelyi egyént. A körözés előtt Cocos Kolozsvárra menekült. A rendőrség éppen akkor üttött rajta, amikor behatolt egy Reg. Ferdinánd uti üzletbe. Letartóztatták és átadták az ügyészségnek. A rendőrség nyomoz Cocos társai után, mert az a gyanu merült fel, hogy ő annak a hattagu bandának a feje, mely régóta garázdálkodik Erdélyben.

Ma, szombaton a ROYAL moziban Szerelem, boldogság, kacagás filmje:

Egy éjszaka anyyala

Magda Schneider, Szöke Szakál, Hermann Thiemig, Zene és slágerek Ábrahám Pálkól. Operett-világáger. Rendező: Max Neufeld (az Operabál rendezője). Legújabb journal: Anny Ondra esküvője.

— Baromfiállítást nyílt Rómában. Rómából jelentik: Tegnap délután megnyitották a nemzetközi baromfiállítást a Trajanus-csarnok romjai közelében levő parkban.

Szönyeg és párna tisztítomat áthelyezem Cal. Reg. Ferdinand 97 alá.

— Hollandia hazatoloncolja a német kommunista emigránsokat. Amszterdamból jelentik: A Nieuwe Rotterdamse Courant jelentése szerint az utóbbi időben rendkívül sok német kommunista menekült a hollandiai Limburgba. A vaalsi rendőrség megállapította, hogy egyes holland kommunisták lakásukban rejtgették a német emigránsokat, akik kellő igazoló papírok nélkül szöktek át a határon. A rendőrség erre meglepetésszerűen házkutatást tartott egy vaalsi cipész-mesternél és három németet tartóztatott le, akik nem tudták felmutatni utlevelét. Mindnyájukat átadták a német határrendőrségnek.

Hirdetés imaszérbéret és pótimaház ügyben.

A két helybeli izr. hitközség egységes határozata folytán a főünnepekre nem vallási egyesületek és magánosok pótimaház felállítására és szervezésére semmi körülmények között engedélyt egyik hitközségtől sem kaphatnak. Ennek következtében a cluj-i izr. Hitközség azon hívei részére, akik a főünnepben nem bérelhetnek üléseket, új óvodájában, amely minden tekintetben a legmegfelelőbb pótimaház céljaira, a főünnepre saját funkcionáriusainak közreműködésével pótimaházat rendez be, ahol mintegy 120 férfi és női ülőhelyek igen mérsékelt áron bérelhetők. Tekintettel a várható nagy számú jelentkezőre, felhívtnak érdekelte hittestvéreink, hogy mielőbb jelentkezzenek ülésbéreletek céljából.

A Templomgondnokság.

Öröm jámi iskolába

Jó cipőben!

Ujonnan érkezett készletünkkel példátlanul

Tartós és olcsó iskolacipőkben minden konkurrencián felül állunk!

Legújabb morderü női és férfi cipőink, valamint különleges sport- és turista cipőink pedig már országsszerte elismertek.

"TALPA"

CIPŐÁRUHÁZ C. Reg. Ferd. 9.

— Erdőtűz miatt kitértettek egy fürdővárost. Londonból jelentik: A délangiai Bournemouth fürdővárosát és üdülőtelepét fenyegető erdőtüz miatt ki kellett üríteni. Katonai csapatok láttak hozzá a tűz eloltásához.

— A Haggibbor sportegylet értesíti a közönséget, hogy az őszi ünnepek alatt a hitközségtől nyert engedély alapján szokásos templomozását megtartja. Jelentkezni lehet holnap, vasárnap délelőtt 11—1 óráig a klubhelyiségben, Calea Victoriei 10. L., ahol minden további felvilágosítás megkapható.

— Házasság. Moskovits Irén és Feig Rudolf, folyó hó 10-én vasárnap délután 3 órakor tartják esküvőjüket Désen, melyre rokonaikat és ismerőseiket ezton hívják meg.

— Orvosi hír. Dr. Goldberger Pál ideggyógyász és sexualpatológus hazaérkezett és rendeléseit Cal. Reg. Ferd. 46. alatt ismét megkezdte. (Villany-, vizgyógy-, Hochfrequenz-Zeileis kezelés.)

— Néhai Kovács Miklós sarkóavatósa. Folyó hó 10-én vasárnap délelőtt 11 órakor lesz megtartva néhai Kovács Miklós a Sanitas cég egykori tulajdonosának sarkóavatósa az új neológ temetőben. (Majális ucca végén), melyre a megboldogult jóismerőseit ezton hívják meg gyermekei Kovács István, Lya és Lörincz László.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszullet, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringési helyes utra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmot hoz.

— Kilenc kommunistát ítétek halálra Düsseldorfban. Berlinből jelentik: Düsseldorfban a bíróság Hilmer Kurt nemzeti rohamosztágot meggyilkolása miatt tízenkét kommunista közül kilencet halálra ítélt.

— Orvosi hír. Dr. Lengyel Miklós sebész, szülész, nőgyógyász szabadságáról visszatért a Cal. Reg. Ferdinand (volt Ferenc J. ut) 111. sz. alatti gyógyintézetben rendeléseit újból megkezdte.

— Az új francia tengerészeti miniszter. Párizsból jelentik: Albert Sarraut tengerészeti miniszter elfoglalta hivatalát.

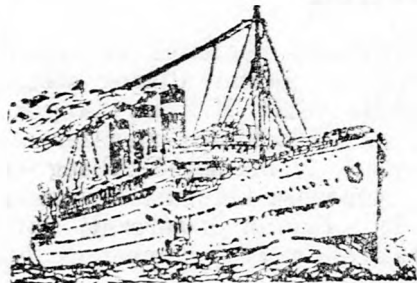
— Házasság. Stark Kató, Jibou és Wasserstrom Pál, Cluj szívesen látják rokonaikat és jóismerőseiket f. hó 10-én d. u. 2 órakor Jibou tartandó esküvőjüknél. (Minden külön értesítés helyett.)

— Hellmann Magda diplomás francia, német tanárnő pedagógiai működését újból megkezdte. Magánórák, kurzusok kezdődnek és haladónak. Fonétika órák, Méréselt árak. Str. Călugăriilor 1. Erzsébet fürdő udvarán.

— Antiszemita tüntetés Tauber Richard ellen. Prágából jelentik: A Richard Tauber-film egyik előadásán antiszemita tüntetés játszódtat le, úgyhogy az előadás megtartását fel kellett függeszteni.

A világháború és a nyomában megvált tozott politikai határok következtében az idegen nyelv tanulása elveszté luxus jellegét. Gyakorlati jelentősége hirtelen és szembeötlően megnőtt. Már nemcsak a kereskedelmi levelezés, nemesak a divatból tanuló érdeklődik más nyelvek iránt, hanem a társadalom legkülönbözőbb rétegeiből való tömeg is. A fürgé és ráérő kicsiny csapatát a munkában kimerült, tanulástól elszórt középkorok nehezkes tábora váltotta fel. Ezzel — úgy hisszük — a háború előtti nyelvtanulási módszer is összeomlott. (Részlet a „100 újságcikk alapján románul” című könyv előszavából.) A kitünő és feltűnően ötletes magán tanulásra szánt tankönyv ára 150 lej.

Constanta—Jaffa—New-York vonal

A „Sinaia” francia óceánjáró szept. 15-én indul Konstancából Jaffa, Beyreuth, Nápoly, Algir, Lisszabon és Newyork felé.

Erdékdökök forduljanak: Soc. Sarnia Pasagal Comedia prin Calea Victoriei 42 Bucuresti.

— Templomi szónoklat. Stern Bezelel, nagyszabeni rabbi, az érsekvári főrabbi fia, kiváló hitközség folyó hó 9-én szombaton délután 5 órakor a Sasz-Chevra imaházban drosét tart.

— Szombaton temetik lord Greyt. Londonból jelentik: György király meleghangu részvétlívátartó intézett az elhunyt lord Grey volt külügyminiszter családjához. Lord Grey földi maradványait szombaton a darlingtoni kromatóriumban elhamvasztják. Gyászistentiszteletet lelki üdvéért hétfőn fogják tartani a westminsteri székesegyházban.

Magyar Színház Magyar Színház

120

gyermekművész játsza el szombaton és vasárnap a

János vitéz-t

Ragyogó kosztümök, remek kiállítás, pazar előadás.

60 lagu gyermekbalett

Olcsó helytárok

Jegyek a színházi pénztárnán

NAPRÓL NAPRA

Philadelphiában a San Carlo Opera Comp bevezeti az olcsó operaelőadásokat. Egységes jegy ezeken az előadásokon 55 centbe fog kerülni.

A jelenleg Angliában tartózkodó Bánhidly Antal a Gerle 13 pilótája kijelentette, hogy turagépének alapos átvizsgálása után megkísérli a croydoni repülőtérről leszállás nélküli Budapestre jutását.

Szeptember végén Ellis Delysival a címszerepben fogják először adni Newyorkban az Egy asszony, aki tudja, mit akar c. Strauss-Grünwald zenés vígjátékot.

A csehszlovák kormány az utóbbi hónapok során több ízben elkobzott Slovák tót néppárti napilaptól megvonta a kolportázs jogot. A sajtóorgánum Hlinka páter szócsöve.

A lengyel kormány közelebről 120 millió aranyzlotyos belső kölcsönt fog jegyezésre bocsátani.

Miklós román herceg az olasz főváros repülőterére érkezett, ahol olasz előkelőségek fogadták és üdvözölték. A herceg a Pantheonban megkoszorúzza a királysirokat és koszorút helyezett az ismeretlen katona síremlékére.

A zürichi értéktözsde a newyorki kifizetés árfolyama 358.50, London 16.375.

Németország vaj-importja az év első hét hónapjában 3092 vagonot tett ki.

Elkészült Berlinben Leopoldine Konstantin filmje, a Kairói szezon c. Ufa-film.

Palesztinahivatal közleménye:

1. Ismételten és utoljára hozzuk tudomására az érdekelteknek, hogy szeptember 15-én tul, senkitől semmi szin alatt nem fogadunk el utlevelet munkás certificaatra való vizumozásra. Aki szeptember 15-ig Palesztinára érvényesített utlevelét nem küldte hozzánk, elvesztette certifikátját.

2. Ismételten figyelmeztetjük az összes Palesztinabizottságokat és érdekelteket, hogy legközelebbi certifikátot a Palesztinabizottság szavaz meg a Palesztinabizottság certifikátot, akik a Palesztinabizottság ezen célra kiküldött vizsgáló bizottsága előtt szóbeli és írásbeli vizsgát tesznek le hébernyelven tudásukról. Felhívjuk az összes Palesztinabizottságokat, hogy állítsák be azonnal a hébernyelv kurzusokat, minden módon tegyék lehetővé a hébernyelv könnyű és olcsó elsajátítását.

3. A legközelebbi „Dacia” hajó menet rend szerint szeptember 22-án kellene induljon, azonban mindent elkövetünk, hogy a nagy ünnepekre való tekintettel, indulását 2 nappal elhalasszuk. Erről egyébként kellő időben tájékoztatni fogjuk az Uj Kelet útján az érdeklődőket.

A Palesztina Hivatal tudomására jutott, hogy bizonyos fiatal emberek gyűjtenek a városban chaluc-alijah alapra héber nyugtákkal felszerelve. Tudomására hozzuk Kolozsvár zsidóságának, hogy a Palesztina Hivatal látja el a kivándorló chalucokat és senkinek sincs joga alijah alapra bármilyen gyűjtést lefolytatni. Felhívunk mindenkit, akitől ezen a címen adományokat kértek, hogy nyomban közölje a Palesztina-Hivattal.

Dr. WEISZ FÜLÖP

a központi Palesztina-Hivatal elnöke.

— Keresztény egyházi világhkonferencia Ujvidéken. Belgrádból jelentik: Ujvidéken ma megnyílt a keresztény egyházi világhkonferencia. Megvitatják többek között annak a lehetőségét is, miként lehet a vallás útján a népeknek szociális és gazdasági problémák megoldásánál segítséget lenni.

— Likvidálták a nagyatlasi lázadást. Párizsból jelentik: A csapatok a lázadás likvidálása után elhagyták Nagy-Atlasz vidéket s visszatértek garnizonjaikba.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Az uralkodó a „naponként előforduló csunya veszekedésekről“

50 kormánypárti képviselő szolidaritást vállal a kizártakkal

A szovátai összefövetel. Lazar Illés zászlót bont

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. Ma délelőtt megnyílt Brassóban az Astra országos kongresszusa, melyen a király is részt vett. A kongresszust Moldovan Iuliu professzor elnök nyitotta meg, majd a király tartott beszédet, amelynek egy mellékmondatában határozottan utalt a belpolitikai válság bonyodalmaira is.

„Lelkem mindig össze volt forrva a kulturális mozgalmakkal — mondotta a király. — Büszkének kell lennünk arra, amit néptünk ezen a téren produkál. Teljes fejlődésben vagyunk és nemsokára a civilizált államok élére kerülünk. Külföldi utazásom során valamelyik távoli ország uralkodója mondotta nekem: „Itt, ott Európában a jövőnek még kihasználatlan népe vagytok.“ Az a meggyőződés, hogy oda fogom vezetni Önöket, a hová ez az uralkodó megjósolta, mert a csunya viszályok fölött amelyek naponta fordulnak elő az életben, létezik egy felsőbbrendű elem, néptünk lelke. Kívánom Önöknek, hogy a jó utat követve, a hazánk szolgálatára legyenek. Ezután rátértek a napirendre.

Az Adeverul úgy értesül, hogy a szovátai találkozó, melyről az Uj Kelet elsőnek adott hírt,

ötven manuista képviselő és szenátor vesz részt.

Nem lehet még tudni, hogy ez az értekezleten Maniu résztvesz-e, de az bizonyos, hogy egybehívása Maniu beleegyezésével történik. Valamennyi résztvevő szolidaritást fog vállalni a kizárt képviselőkkel.

Máramaroszigetről jelentik: Lazar Illés Aknasugatagon gyűlést tartott. A gyűlés, amelyen a megye minden részéből résztvettek, lelkes Maniu párti hangulatban folyt le. Lazar Illés hosszasan beszélt arról, a helyzetről, amely Boila röpirata folytán a nemzeti parasztpártban előállott. Hangsúlyozta, hogy a párt tagjának érzi ma is magát, mert a kizárás ellenkezett a párt alkotmányával és a pártkongresszus sohasem fogja azt approbálni. A Vaída kormány halálos ítéletét mondotta ki akkor, amikor kizárásunkat megszavaztatta.

Azután Lazar Illés, aki előzőleg Maniu nál tett látogatást, a Skoda-botrányról beszélt. Bemutatta azt a hamisítást, amit elkövettek, hogy Maniu nevét belekeverjék a Skoda-botrányba.

Lazar Illés szárnyat bont

Kitért Lazar Illés Bálint Sándor dr. máramaroszigeti főorvos ismeretes akciójára, melyet a kisebbségi városi tanácsosok ellen indított és az ezzel kapcsolatos kijelentéseire. Lazar Illés nem hiszi, hogy dr. Bálint akár antiszemita, akár más kisebbséggellenes kijelentést tett volna és ezt csakis valami félreértésnek tulajdonítja. A nemzeti parasztpárt egész szellemével ellenkezik hasonló megnyilvánulás.

Az Aknasugatagon tartott gyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el: „A Máramaros megyéből összegyűlt román Aknasugatagokról fejezik ki köszönetüket szerett képviselőjüknek, Lazar Illésnek parlamenti működéséért, melyet a párt megteremtője és lelke: Maniu Gyula mellett folytatott. Kéri Lazar Illést, biztosítsa Maniut a máramarosi lakosság megingathatatlan bizalmáról. A határozati javaslat elfogadása után Lazar a következő táviratot küldte Maniunak Badacsonyba:

„A máramarosi lakosság megbízásából jelentem Önnek esatlakozásunkat az ön által hirdett eszmékhez és biztosítjuk Önt odaadásunkról, Lazar Illés.“

Dr. Lazar Illés egyébként különböző bonyodalmakat fog előidézni Máramarosziget vármegyei életében is. A vármegyei prefektusa ugyanis dr. Lazar Illés öccse. A prefektus átadta ügykörét a vármegyei tanácsnak, de a kormánytól

nem kért felmentést. Számít azonban arra, hogy elmozdítják. Az utódlás kérdésében ismét előtérbe került az ugynevezett Iuga-frakció, azonkívül dr. Bálint városi főorvos és Tita György vannak kombinációban, természetesen ezeknek a kombinációknak teljes komolyságát még nem lehet megállapítani.

Badacsonyi ünnep
Cluj-Kolozsvár, szeptember 8. A kolozsvári Maniu-hívek egyrésze csütörtök

este utazott le Badacsonyba, ahol vasárnap a falusi ifjuság kulturházát avatják. A kulturház Maniu János, Maniu Gyula édesapja nevét viseli. A házatavítás után Maniu szűkebb baráti körben megbeszélést is tart. Kolozsvárról Soel Aurel, Pop Ionel, Boila fivérek, Coroianu Gyula, Bianu Cornel és még számosan jelennek meg Badacsonyban. Itt a szovátai összefövetelre vonatkozóan megbeszélések is lesznek.

Hír Vaída és Pilsudszky találkozásáról

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. Az Adeverul fenntartással közli, hogy Pilsudszky meg fogja látogatni Zaleszki üdülőhelyét, mely a román-lengyel határon, a Dnyeszter partján fekszik. Itt Pilsudszkyt állítólag meg fogja látogatni Vaída miniszterelnök.

Befiltották a diplomás munkanélküliek kongresszusát

Erre a diákokthonban tartották gyűlést és a numerusz klauzuszú követték

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. (Az Uj Kelet tud.) Ma kellett volna megtartani a Fundatia Carol termében az egyetemi végzettséggel bíró munkanélküliek kongresszusát. A belügyminisztérium tegnap közölte a kongresszus vezetőivel, hogy nem engedélyezi annak megtartását. A diplomások a Cantacuzino uccai diákokthonban gyűltek össze, ahol a munkanélküliekről beszéltek és támadták a kormányt az állami állások szétosztásának módja miatt. Kritikai hangok hangzottak el a közoktatás megszervezéséről. A szónokok a munkanélküliség enyhítésére a numerusz klauzusz bevezetését követelték. Ezután határozati javaslatot fogadtak el, melyet kompetens helyekre felterjesztettek.

Ezeröttszáz vagonnal emelték a Magyarországra exportálható műfa kvótáját

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. A román-magyar kereskedelmi szerződés eredményeként az árukompensációt 300 ezer lej értékig megszorítások nélkül engedélyezték. Az export szabad, ha az áru értéke nem haladja meg a 300 ezer lejt. Az exportárak 17 százaléka tűzifa, 50 százaléka műfa, 33 százaléka petróleumtermék. Az összes, eddig még lakvidálatlan szállítások ellenértékét kompenzálni lehet. A romániai műfa kvótáját 1500 vagonnal emelték 1934 január elsejéig,

tehát az év végéig még 2650 vagon műfát exportálhatnak a romániai termelők. Az 1500 vagonból ezer vagon a román kormány ajánlásával szállíthatnak 500 vagon a kormánytól függetlenül. A Magyarországból Romániába importált árukat még nem precizizálták. A román exportintézet szakértő bizottsága már összeült, hogy az exportőrök és termelők között a fa kvótáját Magyarország számára megállapítsa.

Ganz Abrahámné

Kóser szakácskönyve

ismét kapható az UJ KELET könyvosztályánál

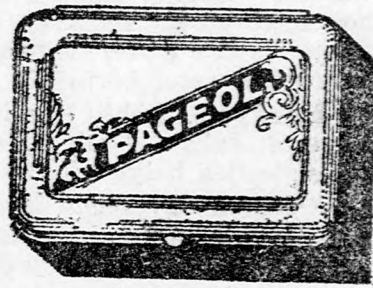
Ara 180 lei

Titkos betegség

Nincs elegendő szavunk annak az elköltetnek a visszautasítására, amely a nemi szervek, a húgyhólyag és az ezzel összefüggésben levő szervek betegségeit „titkosaknak“ minősíti. Ennek az álszeméremnek átkos következményei egyaránt kiszámíthatatlanok úgy az egyénre, mint a fajra nézve.

Ezzel szemben gyors cselekvésre van szükség. A PAGEOL, a húgy-antiszepikumok legerősebbje, enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a foyást, csillapítja a prosztata gyulladást. A PAGEOL azonnali javulást idézőelő és egyaránt aróteljes valamint döntő kezelési mód-szer képez.

PAGEOL

Ghelmedgeanu hazakerkezett

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. Ghelmedgeanu államtitkár hazakerkezett és a következő nyilatkozatot tette: — Az volt a megbízatásom, hogy Titulescut a transzfermoratóriumra vonatkozó adatokról informáljam, a fizetőképességünkről és az adósságok rendezésére irányuló tárgyalásokról. Ghelmedgeanu ma Madgearunak számol be Titulescutal folytatott tárgyalásairól.

Módosítják a liberális párt gazdasági programját

Bucuresti-Bukarest, szeptember 8. A liberális párt szeptember 17-i állandó bizottsági ülésén, hir szerint, el fogják fogadni Anghelescu javaslatát a gazdasági programot illetően. A Lupta szerint a pártban ez ellentéteket fog előidézni. Az állandó választmány követelni fogja a párt számára a hatalmat.

Nagy gazdasági elváltozások előtt áll Hitler Németországa

Párizs, szeptember 8. Gazdasági és pénzügyi körökben megállapítják, hogy a németországi hiteléletben véget ért a banktöke nagyhatalmi szerepe. A megmaradó pénzügyi intézetek vezetésének át kell hasonulnia a nemzeti szocialisták elgondolásai szerinti módszerekre s el kell veselniük hogy a döntő szó az államhatalomé legyen. Ha a magánvállalkozást nem is kapcsolják ki teljesen, bizonyos, hogy más világ kerül a régi helyébe a németországi bankéletben.

— Kiténtetés. Dr. Stern Vilmost, az Egger-gyár igazgatóját, a kolozsvári Zsidókörház főorvosát, a közegészségügy terén kifejtett érdemei elismeréséül a király öfelsége a Meritul Sanitar érdemrendjével tüntette ki.

Markovits Rodionnak, a „Sibériai gar nizon“ nagysikerű írójának legújabb műve a „Sánta farsang“, kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Az összeg és portoköltség előzetes beküldése mellett, vagy utánvéttel. Ara füzve 36 lej, kötve 60.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj-Kolozsvár, Strada Baroz L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 9-77.

Taxa plătite No. 2247

da Baro Telefon: Havonta évre 600 földre: 6 félre: 6 detések KELET zsidóság keink ut rás meg

A pápa

Másképp és másképp. Mert mondja a így:

„Hírek ből hogy folytatódik ez a nagy Krisztus, a próféták diktól szár ben héber tute semmi fölé helyezz

Mi is az frázis, ami bennünket népiségünk való ragas mások vagy Nem küllö Mi mond legfőbb mel behagyja. Ha mi m á magaslatr már támadat Tánadás zug, kétszín tarthatatlan de alapjában

Ujjaz a t

Egy vicces A nagybar igyekezzenek mert lehetetlen alakulása ell talos gazdasá val.

Ez már az csak nevetni Hitler bető éhes szájakat totta. De hogy pa kell jegyezni már olyan kis méletlenség gája.

A tözdepap lernek, visszat mely ország b árulják, mint akiket a kome náltak. A különbség nem lehet itne korbácsolni. A és sikra szájlina dekében,

Mi lesz az

Mi lesz azután kergetik?

Az angol szo teszik fel ezt a néz ki a helyzet? Als volna ez a Az egyik lap „Máris idejét progresszív élet a célt, amelyet német tömegek tértüni az igazi Kétségtelen, hogy beszél a német vetik. Demokráci vöben: a weimar Nem azért, minth nek a diktatáció nulsággal gazdag lehet nagybirtok uralmába belellé

„Mi lesz tehát egyszer az újság. „Nem lehet má létetországban irtokot és rende ásproblémát. Sz ontosabb iparoka zálni a bankoka at kell teremten